

SOBOTA

10 maja 2008

rocznik LXIII • nr 54

cena 6 Kč

tel.: 558 731 766

faks: 558740044

www.glosludu.cz

info@glosludu.cz

Pismo wychodzi

we wtorki, czwartki i soboty

GŁOS

Ludu

GAZETA POLAKÓW w Republice Czeskiej

TEMAT TYGODNIA na str. 4:

Integracja
– na lekcji
z asystentem

Wiceminister Borkowski adwokatem Polonii i Zaolzia

Wizyta na Zaolziu wiceministra spraw zagranicznych RP Jana Borkowskiego oraz dyrektora Departamentu Konsularnego i Polonii MSZ Wojciecha Tycińskiego okazała się wyjątkowa w swoim charakterze. Odbyła się przede wszystkim na wysokim szczeblu, po wejściu RC i RP do strefy Schengen, a także pokazała podsekretarzowi stanu w rządzie Donalda Tuska, że polskie społeczeństwo na Zaolziu jest zorganizowane, liczne i wie, czego chce.

Warszawscy goście w towarzystwie polskiego gospodarza terenu – konsula generalnego Jerzego Kronholda – rozpoczęli swoją podróż od wizyty w czeskokoczińskim ratuszu podczas wspólnych obrad czeskich i polskich radnych.

Spotkania z Zaolzianami rozpoczęły się od wizyty w siedzibie Kongresu Polaków. Tam przywitała gościa nowo wybrana rada oraz przewodniczący komisji kontrolnej. Obecny był także prezes ZG PZKO Zygmunt Stopa. Z Ostrawy przybyła na obrady Agnieszka Fedorów, wicekonsul ds. Polonii.

Prezes KP Józef Szymeczek przedstawił krótko ideę powstania tego gremium. Wymienił główne przedsięwzięcia – wydawanie „Głosu Ludu”, opiekę nad szkolnictwem polskim, podkreślając zasługi Komisji Szkolnej w tym zakresie i to, że osiągnięto korzystne dla mniejszości polskiej zapisy ustaw szkolnych w RC. – *Niektóre władze regionalne czy miejskie nie potrafią zrozumieć*

Uczestnicy spotkania w Kongresie Polaków zaznajamiają się z mapą czeskiej części Śląska Cieszyńskiego, zwanej Zaolziem. Od lewej stoją: Jerzy Kronhold, Wojciech Tyciński, Jan Borkowski, Tadeusz Wantuła i Józef Szymeczek.

tego, co nam z mocy prawa przysługuje – zauważył. Wśród problemów do załatwienia wymienił utrzymanie status quo w szkolnictwie (wraz z PSP w Trzyńcu Tarasie), sprawę zwrotu majątków polskich organi-

zacji oraz przywrócenia historycznej nazwy Olza.

Wiceprezes Tadeusz Wantuła, po wprowadzeniu w sprawę szkolnictwa, podziękował za dar MSZ – tablice interaktywne dla polskich

szkół. Odnosząc się do przedszkoli – z którymi kłopotów nie mamy z wyjątkiem jednego – braku dzieci, dodał, że teraz zbierany jest popłon po czasach reżimu komunistycznego, którego zasadą działania było:

blokować, odcinać, nie pozwalać na przepływ słowa polskiego. Podkreślił, że – *walka o każde dziecko chodzące do polskiej szkoły jest uporczywa* – a specjalny szacunek należy się rodzicom, którzy posyłają dzieci do polskich szkół.

Przedstawiając sytuację w Wędryni, którą zamieszkuje 30 proc. Polaków – *a władza lokalna jest odzwierciedleniem składu narodowościowego miejscowości* – zauważył, że nie dzieje się tak wszędzie. Np. władze Trzyńca nie dopuszczają do wprowadzania zasad dwujęzyczności, dążą do likwidacji szkoły na Tarasie. Przypomniał, że były wiceminister spraw zagranicznych Paweł Kowal podczas swojej wizyty w ub. roku – *zaakcentował brak zgody na tak brutalne rozwiązania*.

T. Wantuła rozpoczął też omawianie nowego projektu „zielonej szkoły zaolziańskiej” nad Bałtykiem, w której w ciągu roku szkolnego mogłyby rotacyjnie przebywać do 300 uczniów. – *Taka szkoła byłaby pomocna w utrzymaniu więzi i poziomu nauczania języka polskiego, byłaby istotnym czynnikiem motywacyjnym dla uczniów, nauczycieli i rodziców* – podkreślał. Pod koniec powrócił do sprawy wpisania do dorocznich umów współpracy polsko-czeskiej wydarzeń kulturalnych na Zaolziu.

Kwestią zwrotu majątków organizacji polskich zajęł się Józef Szymeczek. Rozpoczął od tematu roku 1920 i rozdzielenia granicą cieszyńskich Polaków. **Ciąg dalszy na str. 3**

Z MUR-em śladami Habsburgów

CIESZYN/CZ. CIESZYN (kor) – Majowe spotkanie w Międzygeneracyjnym Uniwersytecie Regionalnym ZG PZKO było wyjątkowe, bo plenerowe. Ponad osiemdziesięciu miłośników historii z obu stron Olzy wyruszyło w czwartkowe popołudnie na spacer pt. „Śzlak ksiąg cieszyńskich – Habsburgowie”. Przewodnikiem tej historycznej wycieczki był Mariusz Makowski – prezes Macierzy Ziemi Cieszyńskiej i pracownik Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie.

– *Zwykliśmy z Księstwem Cieszyńskim kojarzyć wyłącznie Piastów. A przecież po śmierci księżny Elżbiety Lukrecji w 1653 roku przeszło ono w ręce dynastii habsburskiej, która panowała tu do 1918 roku* – powiedział M. Makowski na Wzgórzu Zamkowym, gdzie Habsburgowie zbudowali swoją rezydencję, Pałac My-

śliwski. To w nim właśnie mieściła się rezydencja arcyksięcia Karola Ludwika, syna cesarza Leopolda II. Pałac był siedzibą dyrekcji Komory Cieszyńskiej, w nim koncentrowało się życie artystyczne Cieszyna. Tu też mieszkał cesarz Franciszek Józef I podczas swoich wizyt nad Olzą (1880, 1890, 1906), a podczas I wojny światowej Pałac był siedzibą sztabu generalnego armii austriackiej.

Makowski wspominał też o browarze wybudowanym przez arcyksięcia Karola Ludwika, a później na ul. Głębokiej pod budynkiem byłego Hotelu Austria opowiadał o jego sławnych gościach, m.in. arcyksięciu Eugeniuszu oraz Józefie Piłsudskim. Wycieczka zatrzymała się też pod dzisiejszym Teatrem im. A. Mickiewicza, na Placu Dominikańskim pod kościołem parafialnym

pw. św. Marii Magdaleny i przed gmachem byłego sądu i sejmu ziemskiego. Na rynku Makowski opo-

wiadał o historii ratusza i hotelu „Pod brunatnym jeleniem”.

Ciąg dalszy na str. 2

Zgoda na transfer

OSTRAWA (mro) – Zarząd województwa na swoim ostatnim posiedzeniu (7 bm.) wyraził zgodę na przyjęcie transferu finansowego z budżetu państwa w wys. 5 mln Kč na wydatki związane z wprowadzeniem Europejskiej Karty Języków Regionalnych lub Mniejszościowych do budżetu wojewódzkiego. Jak podała rzeczniczka Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie Barbora Odstrčilíková, w Karcie znajduje się paragraf mówiący, iż w *gminie zamieszkiwanej przez członków mniejszości narodowych nazwa gminy, jej części, ulic i innych miejsc publicznych, włącznie z oznaczeniem budynków organów państwowych i samorządu terytorialnego podawana jest także w języku mniejszości narodowej*.

Rzeczniczka dodaje, że w województwie dotyczy to 31 gmin.

POGODA

sobota
niedziela

poniedziałek

dzień: 17 do 21°C

noc: 7 do 4°C

wiatr: 2 – 6 m/s

dzień: 19 do 23°C

noc: 8 do 4°C

wiatr: 2 – 5 m/s

9 771212 422065

0 8 0 5 4

Prezydenckie weto

PRAGA – Prezydent Václav Klaus zawetował odrzucony przez Senat projekt ustawy, mającej m.in. ułatwić publiczny dostęp do informacji nt. majątków polityków. Projekt określił jako niesystemowy i nieprzejrzysty. Powiedział też, że ustawa naruszyłaby prywatność „niemałej liczby uczciwych obywateli tego kraju”. Według Klauza paradoksem jest to, że deklaracje majątkowe zmuszeni byłiby według nowej ustawy składać nawet dyrektorowie szkół podstawowych i średnich, tymczasem przepisy nie obejmowałyby np. czołowych przedstawicieli wyższych uczelni oraz sędziów i prokuratorów. Prezydent wyraził nadzieję, że Izba Poselska nie przegłosuje jego weta.

Awantura o abonament

WARSZAWA – Sejm uchwalił nowelizację ustawy o abonamencie radiowo-telewizyjnym. Z opłaty będą zwolnieni emeryci, renciści, bezrobotni, osoby o najniższych dochodach i korzystające z pomocy społecznej. Za uchwaleniem nowelizacji głosowało 262 posłów, przeciwko było 138, 16 wstrzymało się od głosu.

Dyskusja poprzedzająca głosowanie była niezwykle burzliwa – nie obeszło się bez uderzeń w pulpit i krzyków. – *Nie można narzucać niezamownym Polakom haraczu w postaci abonamentu* – powiedział premier Donald Tusk. Z kolei poseł Jacek Kurski (PiS) oskarżył Platformę Obywatelską, która jest autorem projektu nowej ustawy, o chęć zniszczenia mediów publicznych.

Jak pomóc Birmie?

GENEWA – ONZ planuje zaapelować do społeczności międzynarodowej o pomoc finansową dla 1,5 mln Birmańczyków poszkodowanych przez cyklon Nargis – poinformowała w Genewie rzeczniczka organizacji Elisabeth Byrs. ONZ nie wyklucza, że cyklon, który w ub. weekend szalał nad Birmą, mógł spowodować śmierć nawet 100 tys. ludzi (oficjalne dane mówią o 62 tys.). Rządząca Birmą junta wojskowa poinformowała wczoraj, że może przyjąć zagraniczną pomoc dla ofiar cyklonu, ale „nie jest gotowa” na przyjazd zagranicznych ekip ratunkowych czy dziennikarzy. Przedstawiciele ONZ uznali, że odmowa przyznania wizy ekspertom jest „bez precedensu” w historii pomocy humanitarnej.

Za trwanie w polskości

OSTRAWA (mro) – Wśród wielu gości czeskiego, polskiego i zaolziańskiego świata kultury, nauki, gospodarki, polityki, Kościołów oraz organizacji zrzeszających Polaków w RC zgromadzonych, na zaproszenie konsula generalnego RP w Ostrawie Jerzego Kronholda, na raurcie z okazji Święta Konstytucji 3 maja, znalazł się też gość specjalny, którym był wiceminister spraw zagranicznych RP Jan Borkowski. Poproszony przez gospodarza spotkania o zabranie głosu powiedział m.in., iż Traktat Lizboński, oczekujący obecnie na ratyfikację państw członkowskich UE, pozwala na ekspozycję różnic, umożliwia akcentowanie tożsamości narodowej w ramach jedności unijnej. – *RC pozwala realizować się polskiej wspólnotie narodowej na Śląsku Cieszyńskim w ramach standardów UE. Dziękuję rodakom za kultywowanie języka, tradycji polskiej, troskę o szkolnictwo wzmacniające tożsamość narodową* – zaakcentował.

Następnie Jan Borkowski w imieniu prezydenta odznaczył Złotymi Krzyżami Zasługi Józefa Pilicha, Józefa Jachnickiego, Jana Jochymka oraz Bogusława Stonawskiego.

– *Jesteśmy wzruszeni, że pamiętano o nas, którzy 60 lat pracują na rzecz Zaolzia* – powiedział w imieniu odznaczonych Józef Jachnicki. – *Nikt z nas przez te lata nie myślał o odznaczeniach. Pracowaliśmy dla dobra naszego społeczeństwa i choć zbliżamy się do osiemdziesiątek, nie zostaniemy bezczynni, chcemy, by rozwijały się zespoły jablonkowskie, które mówią o naszej tożsamości.*

Wiceminister Jan Borkowski dokonuje odznaczenia zasłużonych Zaolzian.

Nieoczekiwanie na polskich dyplomatów – Jerzego Kronholda, Agnieszkę Fedorów oraz Michała Gierwatowskiego – także czekały medale, tym razem pamiątkowe, przyznane przez Wojewódzką Dyrekcję Wojska RC w Ostrawie. Dekoracji dokonał ppłk Libor Borek.

Dodajmy, że w czasie rautu czas zgromadzonym umilał zespół „Lipka” z Jablonkowa.

MOIM ZDANIEM

DANUTY CHLUP

Czy milczeć o zbrodniach?

Czy media mają szczegółowo informować o przypadkach zwyrodnialców brutalnie znęcających się nad swymi ofiarami (najczęściej własnymi dziećmi)? Nie wszyscy podzielają to zdanie. Na forum internetowym jednego z największych polskich serwisów informacyjnych pojawiła się opinia, że w przypadku austriackiego zbrojnika Josefa Fritza media popełniają błąd, donosząc o wszystkich szczegółach sprawy, ponieważ badania jasno dowodzą, że *upublicznianie opisów skrajnie negatywnych zachowań wpływa na wzrost zachowań o podobnym charakterze*. I – co mnie trochę nawet zaskoczyło, ponieważ sądziłam, że większość internautów lubi czytać o aferach wszelkiego rodzaju – od razu znalazło się parę osób, które zgodziły się z tą opinią. – *Ten przypadek powinien być opisywany w książkach dla specjalistów z dziedziny psychiatrii, a nie na serwisach internetowych* – napisała kolejna osoba. Inny internauta dodał: – *Zastanówmy się, co pomyślą dzieci, czytając co dzień o takich barbarzyństwach!* Padły też słowa obaw, ile podobnych piwnic powstanie wkrótce w Polsce.

Nie trzeba zresztą jeździć do Austrii – również w kraju mamy zupełnie niepojęty przypadek znęcania się nad dziećmi – tzw. sprawę kurzymską. O niej też media chętnie i szczegółowo informują. Dobrze to, czy źle? Uważam, że w tym wypadku raczej dobrze. Główne osoby tego dramatu pracowały jako wychowawczynie w Domu Dzieci i Młodzieży. Ilu z nas, powierzając swe dzieci opiece młodych pań w podobnej instytucji, podejrzewaliby, że mogą się znaleźć w rękach zbrojniców? Niestety tematy, o których sądziłbym, że przewijają się tylko w szczególnie niesmacznych książkach czy filmach, są częścią naszej rzeczywistości. Uważam, że trzeba ostrzec przed niebezpiecznymi osobami żyjącymi wśród nas. Ale nie pozwólmy, by sprawy zbrojniców i zbrodniarzy zdominowały media. Ciągłe przecięcie większości z nas chyba wierzy, że żyjemy w świecie, gdzie normalna jest normalność...?! chlupova@glosludu.cz

»Wspólnota« w »Czytelni«

WĘDRYŃIA (kor) – Liczni goście, m.in. senator Igor Petrov, wiceburmistrz Orłowej Radislav Mojžišek oraz wiceprezes Kongresu Polaków Bogusław Chwajol, byli gośćmi posiedzenia Rady Republikańskiej Ruchu Politycznego „Wspólnota-Co-existentia”, które odbyło się w ub. sobotę w wędryńskiej „Czytelni”.

Sprawozdanie z działalności Ruchu przedstawił pierwszy wiceprez wiodniczący, Wiesław Sikora. – *Pod-*

stawowym zadaniem statutowym „Wspólnoty” jest żądanie dotrzymania przez organy państwowe i samorządowe praw człowieka, a przede wszystkim standardów europejskich dotyczących praw mniejszości narodowych – stwierdził Sikora. – *Na zebraniach centralnych organów Ruchu były omawiane takie tematy, jak szkolnictwo narodowościowe, ważne przede wszystkim dla polskiej mniejszości, ustawowe wdrażanie dwuję-*

zyczności, umożliwianie w szerszym zakresie prezentowania problematyki mniejszości narodowych w elektronicznych środkach masowego przekazu oraz finansowanie działalności stowarzyszeń mniejszości.

Oceniając wyniki Zgromadzenia Ogólnego Kongresu Polaków, W. Sikora podkreślił, że „Wspólnota” z zadowoleniem przyjęła wybór B. Chwajola na wiceprezesa KP oraz że osoba prezesa Józefa Szymeczka daje gwarancję, że działalność Kongresu pójdzie w dobrym kierunku. Dodął, że „Wspólnota” ma nadzieję, że współpraca z Kongresem będzie programowa, a nie przypadkowa.

Sporo miejsca poświęcono jesiennym wyborom wojewódzkim i senackim. „Wspólnota” wystartuje w nich w ramach koalicji z SNK ED i ruchem „Nezávislí”. O działalności wędryńskiego samorządu mówił wicewójt tej gminy, a zarazem wiceprez wiodniczący „Wspólnoty”, Bogusław Raszka.

Rada Republikańska na razie nie ustaliła terminu międzynarodowej konferencji nt. Dekretów Beneša i ich wpływu na życie polskiej i węgierskiej mniejszości. Rada zobowiązała jednak komitet przygotowawczy tego spotkania do zorganizowania go do końca czerwca br.

Mariusz Makowski (drugi z lewej) opowiada, że gościem Hotelu Austria był podczas I wojny światowej także Józef Piłsudski. Stąd tablica na murze.

Uczniowie gnojnickiej PSP trochę nietypowo uczcili Dzień Ziemi, tając przyzwianie przyrody, regionu z małą lekcją geografii. Wybrali się do źródeł rzeki Stonawki, gdzie pozbiierali śmieci, a miejsce to oznaczyli polskojęzyczną tablicą. Na zdjęciu nauczycielka Zdenka Wałach oraz uczniowie klas III-V.

Z MUR-em śladami...

Dokończenie ze str. 1

Kolejnymi przystankami było dawne Gimnazjum Katolickie, Pałac Larischów (dziś muzeum), Park Pokoju, Sąd Rejonowy oraz Liceum im. M. Kopernika (to tu mieściła się komenda cieszyńskiego garnizonu, gdzie Polacy 31 października 1918 r. aresztowali płk. Józefa Grendta i przejęli władzę w mieście).

Od budynku domu dziecka przy ul. Kraszewskiego i pomnika Mieszka I wycieczka przez Most Wolności (dawniej „Jubileuszowy”, otwarty w dniu urodzin Franciszka Józefa I w 1903 r.) udała się do obecnie cze-

skiej części miasta, by dowiedzieć się czegoś więcej o gmachu „Strzelnicy”, dworcu kolejowym, kościele p.w. Serca Jezusowego i dawnych Alejach arcyksięcia Albrechta (dziś Aleje Masaryka)...

Wycieczka, na której można się było sporo dowiedzieć o „habsburskiej” historii nadolziańskiego grodu, trwała prawie 4 godziny. Nikt jednak nie narzekał na zmęczenie. Na pewno warto się wybrać z M. Makowskim „habsburskim szlakiem” ze swoją szkołą lub Kołem PZKO i poznać w ten sposób raczej nieznaną historię regionu.

CO W TERENIE

BŁĘDOWICE – Klub Kobiet i Klub Seniora zapraszają na spotkanie 14. 5. o godz. 15.00 do Domu PZKO.

CZ. CIESZYN – Biblioteka Miejska przy ul. Havlíčka zaprasza na kolejne Spotkanie z techniką nt. „Komputery przy nauczaniu w szkole” 13. 5. o godz. 17.00 do klasy komputerowej PSP przy ul. Havlíčka. Zbiórka przed wejściem do szkoły o godz. 17.00.

▲ Polskie Towarzystwo Artystyczne „Ars Musica” oraz Centrum Pedagogiczne dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego zapraszają na VII Przegląd Szkolnej Działalności Śpiewaczej 15. 5. od godz. 9.00 do Miejskiego Ośrodka Kultury „Strzelnica”. Wstęp bezpłatny.

▲ Biblioteka Miejska informuje, że filia przy ul. Havlíčka 6 będzie w

okresie od 15. 5. do 30. 6. nieczynna z powodów technicznych.

CIERLICKO, STANISŁOWICE – Kluby Kobiet oraz Klub Seniora zapraszają na spotkanie 15. 5. o godz. 17.00 do DPZW. W programie smażenie jajecznicy, prosimy o przyniesienie 2 jajek.

PITS „BS” – Zarząd ogłasza konkurs fotograficzny na najciekawsze zdjęcie z tegorocznego sezonu turystycznego. Zdjęcia prosimy nadsyłać w dwu kategoriach: Góry i przyroda oraz Góry i ludzie pod adresem: Halina Twardzik, Komeńskiego 13, 737 01 Cz. Cieszyn w ilości maks. 5 sztuk w każdej kategorii o rozmiarach 10 x 15 cm. Z drugiej strony prosimy zapisać nazwę wycieczki, datę oraz nazwisko autora. Termin nadsyłania zdjęć upływa z dniem 15. 11.

CIERLICKO – 17. 5. w godz. 8-12 przebiegnie zbiórka humanitarna

przy kościele ewangelickim. Prosimy dobrze rzeczy zapakować, pomoc finansowa mile widziana.

KARWINA RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 13. 5. o godz. 15.30.

KARWINA NOWE MIASTO – MK PZKO zaprasza 17. 5. o godz. 16.00 do świetlicy Koła na spotkanie klubowe połączone ze smażeniem jajecznicy.

KARWINA FRYSZTAT – MK PZKO zaprasza członków i sympatyków oraz nowych członków z Karwiny Granic 17. 5. o godz. 15.30 do frysztackiego Domu PZKO na „Dzień Matki”. W programie wystąpią dzieci miejscowej szkoły i chór męski „Hejnał-Echo”.

OLBRACHCICE – MK PZKO zaprasza 17. 5. o godz. 15.00 do Domu PZKO na otwarcie wystawy malarzy J. Dronga i P. Wałacha. Wystawa czynna również 18. 5. w godz. 9-16.

▲ Teatrzyk „Drops” przy MK PZKO zaprasza 17. 5. o godz. 16.00 do Domu PKO na premierowe przedstawienie z okazji Dnia Matki pt. „Krasnoludki są na świecie” i „Czarno na białym”.

UWAGA SENIORZY HPC! – Zebranie kierownictwa HKS „Zaolzie” odbędzie się 14. 5. o godz. 10.00 w siedzibie RN HPC w Cz. Cieszynie. Obecność konieczna.

ŁYBICE WIEŚ – MK PZKO organizuje 17. 5. całonocną wycieczkę samochodową do miast Pszczyna i Piszczowice. Prosimy wszystkich chętnych do wzięcia udziału w tej wycieczce o zgłoszenie się pod nr. tel.: 558 998 924, 606 671 405, do 15. 5.

TKK PTTK „Ondraszek” – zaprasza 11. 5. na rowerowy wyjazd na „Tradycyjną Ondraszkową Wajecznice” do Cierlicka na Kościelec. Wyjazd z rynku w Cieszynie (PL) o godz.

10.00. Prosimy o zabranie jajek i innych składników do przyrządzenia na ognisku. Inf.: +48 600 241 401.

WĘDRYŃIA – organizacje wędryńskie pod patronatem UG zapraszają na 27. Wędryński Raj Turystyczny 10. 5. Prezentacja dla pieszych w godz. 7-9 w Czytelni. O godz. 9.00 uroczyste otwarcie ścieżki rowerowej „Wędryński Kotar”.

GRÓDEK – MK PZKO zaprasza wszystkich sympatyków teatru amatorskiego 11. 5. o godz. 16.00 do Domu PZKO na komedie A. Wawrosza „Jako mać tako nać” i Wł. Młynka „Z deszczu pod rynnym” zespołu teatralnego MK PZKO Milików Centrum.

HAWIERZÓW SUCHA – MK PZKO zaprasza na Dzień Matki połączony z zebraniem sprawozdawczym 14. 5. o godz. 16.00 do świetlicy Koła. W programie występ przedszkolaków z Błędowic.

Władysław Sikora 75-letni

Chciałbym ten jubileuszowy felieton poprowadzić w „oldboyowskim” duchu, ale Władysław Sikora to twórca, którego dorobek poetycki, prozatorski, eseistyczny i felietonistyczny trudno naśladować, trudno też zresztą w krótkim zarysie ująć istotę i znaczenie jego bogatej twórczości literackiej. A jest ona bardzo ważna w naszym środowisku zaolziańskim.

Olbrzymia ilość artykułów prasowych na tematy kulturalne, prac analizujących lub propagujących dorobek zaolziańskich, i nie tylko, literatów, dorobek jego pracy dziennikarskiej i redaktorskiej w „Głosie Ludu”, później w „Ogniwie”, jego twórcza obecność na łamach sporej liczby czasopism u nas oraz w Polsce, jego obecność w wielu almanachach i antologiach literackich (w sumie ponad 20 publikacji) już wystarczająco dokumentuje bogactwo i rangę jego piarstwa.

I naturalnie samodzielne wydania książkowe: poezja *Próg* (Ostrawa, 1961), *Lato* (Ostrawa, 1966), *Karef* (Katowice, 1977), *Henryk Nitra* (Bielsko Biala, 1981), *Tercyny* (Trzyniec, 1992); eseje literackie *Wielokropki* (Katowice, 1982); powieść *Za ojcem idę* (Kraków, 1984) oraz wspaniała proza poetycka *Ojcowizna* (Czeski Cieszyn, 1998). Sporo tego, ale niewątpliwie mogło być więcej, gdyby poecie i nam nie przyszło żyć w paskudnych latach komunistycznej normalizacji (1969-1989). Wystarczyło jednak, żeby autor tego wszystkiego zaistniał w świecie literackim, żeby pomnożył dorobek kulturalny tego skrawka trudnej ziemi, żeby zaistniał w pamięci tych, którzy czytają, żeby w końcu jego twórczość posłużyła jako temat prac magisterskich dla polskich oraz czeskich studentów po obu stronach Olzy.

Władysław Sikora urodził się w Boconowicach 10. 5. 1933 roku. Kształcił się w Boconowicach, Jabłonkowie, czeskojęzycznym gimnazjum i Wyższej Szkole Pedago-

gicznej w Ołomuńcu, a potem uczył w Szkole Podstawowej w Mostach koło Jabłonkowa, był redaktorem „Głosu Ludu” i żeby mieć bliżej do pracy, zszedł z gór w doliny i zamieszkał w Hawierzowie. Kiedy po roku 1968 ze względów politycznych musiał odejść z gazety, osiadł z rodziną na stałe w Czeskim Cieszynie. Jednak górą i latom młodości spędzonym w podgórskich realiach pozostał tematycznie wierny po dziś dzień.

W latach normalizacji pracował w ZG PZKO, Teatrze Lalek „Bajka”, a roku 1983 ponownie w szkolnictwie, tym razem w Czeskim Cieszynie, ostatecznie był redaktorem miesięcznika „Ogniwo” i wreszcie od roku 1994 jest literackim oldboyem na emeryturze, chociaż nie zupełnie, bo nadal pisuje.

No cóż, życie powoli mija, twórczość jednak pozostaje, jakby zakonserwowana w książkach, publikacjach, czasopismach, gazetach. Zainteresowani mogą z niej czerpać do woli, jest z czego korzystać.

I jeszcze jedno. Podkiczeroskie Boconowice dzięki swemu krajanowi są bodajże jedyną miejscowością na naszym terenie, o której napisano powieść. Bo chociaż *Za ojcem idę* jest książką o ojcu pisarza, to jednak na jej łamach pojawia się sporo boconowickich realiów z lat przedwojennych, wojennych i tuż powojennych.

Jest Władysław Sikora także erudyta, posiada ogromną wiedzę o naszym terenie, o górach przede wszystkim, o ludziach z nimi związanych i dzieli się tą wiedzą w swych wierszach, powieściach, opowiadaniach i felietonach. A poza tym przekazał także swe zdolności poetyckie i dziennikarskie synowi Jackowi, który rzecz jasna pisze wiersze inne, ale również mądre i piękne – ot chociażby ubiegłoroczny tomik *Za późno na wiosnę*.

KAZIMIERZ JAWORSKI

FOT. JACEK SIKORA

Sala wystawowa orłowskiego Domu Kultury podczas wtorkowego wernisazu.

Twórczość SAP

ORŁOWA (o) – Orłowski Dom Kultury po raz kolejny gości wystawę prac członków Polskiego Stowarzyszenia Artystów Plastyków w RC. Tym razem najnowszą twórczość prezentuje 15 członków Stowarzyszenia: Edgar Baran, Alicja Bartulec, Władysław Ćmiel, Józef Drong, Renata Humel, Edward Kaim, Barbara Kowalczyk, Darina Krygiel, Zbigniew Kubeczka, Monika Milerska, Oskar Pawlas, Helena Szawłowska, Romana Tazzkowa, Walter Tazsek i Paweł Wałach. Wtorkowy wernisaz uświetniła wiązanka pieśni ludowych solistka ostrawskiej opery Alina Farna, która śpiewała przy akompaniamencie Danuty Bilan.

W dwóch salach wystawowych orłowskiego Domu Kultury oglądać możemy przede wszystkim obrazy, ale też grafikę, rysunki i rzeźby. Tradycyjnie przeważają pejzaże olejne, akwarelowe i pastelowe. Są też martwe natury, kwiaty, malarstwo figuralne oraz nowoczesne kompozycje, w tym abstrakcyjne. W grafice obejrzyć możemy ekslibrisy, wytworzone techniką linorytu, a także grafikę komputerową. Zainteresują na pewno rzeźby. Zróznicowanie generacyjne bazy członkowskiej SAP odbija się właśnie w podejmowanych przez poszczególnych twórców tematach.

Wystawa, chociaż nie pokazuje twórczości wszystkich członków SAP, na pewno zainteresuje każdego, gdyż na pewno będzie tu można znaleźć coś ciekawego. Jest też swego rodzaju prapremierą przygotowywanej w br. wystawy w karwińskiej Galerii Zamkowej „Chagall”. Orłowską wystawę oglądać można do końca maja w godz. 10-18.

»U nas w Nowsiu«

NAWSIE (kor) – Ciekawą wystawę pn. „U nas w Nowsiu” przygotował na pierwszy majowy weekend miejscowy Klub Kobiet działający pod kierownictwem Anny Recmanik. Autorką aranżacji odbywającej się w Domu PZKO wystawy, a zarazem większości zaprezentowanych na niej haftów i koronek, była Aurelia Buława.

Oprócz haftowanych obrusów można było na wystawie obejrzyć serwetki wykonane szydełkiem, dekoracyjne cacka na choinkę, wielkonoce pisanki... Pięknie prezentował się kącik ludowy ze strojami uszyty-

mi przez klubowiczki, z kołowrotkiem i wyrobami z wełny. Wielką atrakcją było piernikowe Nawsie ze wszystkimi ważnymi budynkami, jak również obrazy i grafiki młodego nawieskiego plastyka Janusza Niedoby, wykonane techniką komputerową.

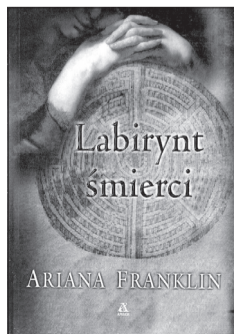
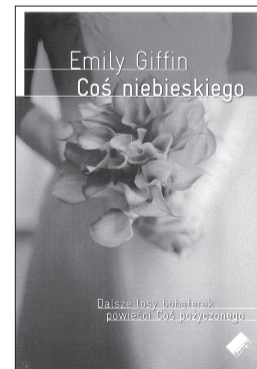
Gośćmi sobotniego wernisazu wystawy były m.in. wójt Lenka Husarová oraz przewodnicząca Sekcji Kobiet ZG PZKO Henryka Zabińska i jej zastępczyni Marta Pilich. Otwarcie uświetniła też wiązanka wierszy ludowych w wykonaniu najmłodszych nawsian.

WIRTHUALNA KSIĘGARNIA

EMILY GIFFIN

»Coś niebieskiego«

Wyd. „Wydawnictwo Otwarte”. Wciągająca historia przyjaźni i zdrady, ale przede wszystkim poruszająca opowieść o wewnętrznej przemianie, dojrzewaniu do macierzyństwa i miłości. Darcy ma wszystko, o czym marzą kobiety – urodę, seksapil, męskie zainteresowanie, wycucie stylu, świetną pracę, przystojnego i bogatego narzeczonego. A także lojalną przyjaciółkę Rachel. Tydzień przed ślubem Dex rzucił Darcy. Ona przyjmuje to w miarę spokojnie. Jednak gdy dowiaduje się, że zdradził ją z Rachel, w której zakochał się z wzajemnością, wpada we wściekłość.

ARIANA FRANKLIN

»Labirynt śmierci«

Wyd. „Amber”. Ponura wieża, mroczny labirynt, martwa kobieta... Tylko mistrzyni sztuki śmierci potrafi wysłuchać opowieści zmarłej. Piękna Rozamunda umiera w strasznych męczarniach. Zabiła ją trucizna. Kto poważył się targnąć na życie królewskiej kochanki? Na dworze krąży plotka, że to królowa poleciała ją zgładzić. Że chce wzniecić bunt przeciwko małżonkowi. Jeśli Henryk II uwierzy pogłoskom, Anglia pograży się w krwawej wojnie domowej. Dowiedź niewinności królowej chce Adelia – kształcona w słynnej sycylijskiej szkole medycznej, biegła w anatomii i arkanach śledztwa.

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Čapka w Cz. Cieszynie (nr tel. 558 740 226). (kor)

Wiceminister Borkowski...

Dokończenie ze str. 1

Mówił o perypetiach germanizacyjnych zaolziańskiego majątku i jego nacjonalizacji w latach 50. – *Czynimy starania – bez sukcesu – o zwrot tych majątków* – kontynuował J. Szymczek, podkreślając, że ta sprawa ewidentnie nie zyskuje poparcia polityki polskiej i nietrafnie nad Wisłą zaczęto ją utożsamiać z negacją „dekretów Beneša”. A przecież są już jasne wskazujące na możliwe odwrócenie skutków tej nacjonalizacji (zwrot Czytelni Katolickiej w Wędryni czy sprawa majątku Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A.W.). Możliwości rozwikłania tego węzła gordyjskiego jest parę – jak zaznaczyli członkowie Rady – włącznie z gestem dobrej woli. – *A trzeba się pośpieszyć, gdyż rząd Mirka Topolanka zapowiada zamknięcie sprawy zwrotu majątków* – zauważył wiceprezes Bogusław Chwałoj.

Wiceprezes Wantuła odniósł się także do sprawy likwidacji konsu-

latu czeskiego w Katowicach, wyrażając nadzieję, że nikt nie wpadnie na pomysł zlikwidowania Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, który ma zupełnie inną rolę – ochrony mniejszości polskiej – i to od początku swego istnienia.

Zygmunt Stopa, prezes ZG PZKO, pokrótce przedstawił sytuację w organizacji i podziękował za polską pomoc. Powiedział, że związek chce rozwijać współpracę z Macierzą.

Wiceminister Borkowski na postawione zagadnienia odparł m.in.: – *Gdyby nie państwa działalność, Zaolzie rozplęnęłoby się w politycznym sosie. Łatwo było bowiem zagubić tę tożsamość*. Zadeklarował, że chce być – *advokatem Polonii*. Odnośnie PSP „Na Tarasie” podkreślił, że istotne jest przestrzeganie standardów europejskich w traktowaniu mniejszości narodowych i jeżeli polska mniejszość spełnia limity, to musi mieć zapewnione standardy. Sugerował, by skonkretyzować

stanowisko w sprawie majątków: – *Oczekuję przedstawienia propozycji, jakbyście to widzieli* – zachęcał.

Wiceminister poinformował również o przygotowywanej reformie placówek RP, m.in. obniżającej rangę ostrawskiej placówki na „konsulat”. Odnosząc się do słów wiceprezesa Wantuły o specyficznym charakterze ostrawskiej placówki, zapewnił, że rozumie, że konsulat generalny jest tu niezbędny, a jego ranga ma prestiżowy dla Polaków na Zaolziu i czeskich władz charakter. Dodał też, że będzie przewodniczył zespołowi międzyresortowemu ds. Polonii oraz zaprosił Radę Kongresu Polaków do dalszej współpracy tak, by nieustannie trwało zainteresowanie Polski rozwojem spraw na Zaolziu.

– *Mam pozytywne odczucia z tych obrad* – podsumował spotkanie prezes KP. – *Mam nadzieję, że to, co było tu zadeklarowane – autentyczna chęć zajęcia się poruszonymi sprawami – będzie kontynuowane*. (mro)

FREAK SHOW

FELIETON DARKA JEDZOKA

Kontrowersje związane z użyciem słowa „lud” w nazwie naszej gazety, przedstawione ostatnio przez Bohdana Malysza (którego przy okazji serdecznie pozdrawiam), to idealny materiał do felietonu – bo zagadnienie jest tak śmiertelnie poważne, że aż mnie korci, by się z niego ponabijać.

Zgodziłem się w wielu punktach z listem Bohdana – nie wydaje mi się

jednak, iż awersja do „ludu” jest przejawem naszych lokalnych kompleksów. Tytuł ten słyszymy od dzieciństwa i prawdopodobnie nie razilby nas nawet wtedy, gdyby gazeta nazywała się „Swojski helokani” albo „Miecz w trzewiach wroga”.

Kilkanaście razy musiałem już wyjaśniać osobnikom z głębi Polski czy Czech, że nie piszę do anarchistycznego, lewicowego pisemka, ale do w miarę poważnej gazety polonijnej. I proszę wierzyć, że raczej trudno bronić godności osobistej, gdy po podaniu nazwy mego miejsca pracy rozmówca parska śmiechem. Muszę przyznać, że rozterki dotyczące nazwy gazety

plasują się w mojej hierarchii zainteresowań gdzieś między technikami wydobycia uranu a cyklem rozrodczym lososi. Ale wiem, że każdy ma swoje koszmary. Pracownikom Kongresu Polaków śni się po nocach, że w ciemnym borze nagania ich burmistrz Palkovská i objia egzemplarzem *Horizontu*. Palkovskiej śni się pewnie z kolei, że Zaolzie rozmnają się jak króliki i musi im wybudować nową szkołę w Trzyniecu. Dlatego rozumiem, że wielu czytelników *Głosu* straszy po nocach wizja, że z nazwy ich gazety zniknie „lud”.

Proponuję zrobić to, co zawsze. Przestać dokonywać konkretnych zmian i rozpocząć szeroko zakrojoną dyskusję przy herbacie i wystawkach koronki klockowej. Ponieważ taki sposób stosujemy od dawna przy problemach związanych z asymilacją i degeneracją gwary, za kilkadziesiąt lat wszystkie te sprawy rozwiążą się same. A gdy nie będzie już „ludu” w sensie fizycznym, ostatni redaktor „Głosu” będzie mógł bez wyrzutów sumienia pójść na piwko. Więc – na zdrowie!

darek.jedzok@gmail.com

GłosoLudobójstwo

Integracja – dziewięć lat doświadczeń

PSP w Hawierzowie Błędowicach już przed laty podjęła się pracy z dzieckiem cierpiącym na zespół Downa. Uczennica jest obecnie w klasie 9., dlatego szkoła ma już długoletnie doświadczenie w kształceniu zintegrowanym. Rozmawiamy o tym z dyrektorem Romanem Kaderką oraz z asystentką pedagoga (a zarazem wychowawczynią świetlicy) Ireną Miczką.

R. K.: Uczennica jest u nas od września 1999 roku, kiedy to przyszła do 1. klasy. W tym czasie byliśmy jedną z pierwszych szkół w kraju, która podjęła się pracy integracyjnej z dziećmi mającymi specjalne potrzeby edukacyjne. Dlatego co roku trzeba było pisać do ministerstwa wniosek o tzw. „włączenie do eksperymentalnego badania indywidualnej integracji dziecka niepełnosprawnego intelektualnie”. W związku z tym musieliśmy opracowywać obszerne sprawozdania nt. naszej pracy – jakie są jej wyniki, czy integracja ma sens, czy dziecko robi postępy itp. Później, po wejściu w życie nowej ustawy szkolnej, to się na szczęście skończyło. Niemniej co roku od nowa musimy pisać prośbę do Urzędu Wojewódzkiego o przyznanie środków na utrzymanie asystentki pedagoga, którą uczennica ma do dyspozycji. Co roku trzeba wniosek na nowo uzasadniać i czekać, czy i w jakiej wysokości środki zostaną przyznane. Centrum Pedagogiki Specjalnej wydaje co prawda zalecenie, że dziecku potrzebny jest asystent, jednak ostateczna decyzja należy do województwa. Obecność asystentki jest przy tym niezwykle istotna, ponieważ dziecko to nie potrafi samo pracować, musi mieć kogoś, kto pomoże mu w wykonywaniu różnych zadań. Dodam jeszcze, że w 2002 r. ówczesna wychowawczyni klasy Henryka Łabudek wyróżniona została przez Ministerstwo Szkolnictwa RC nagrodą im. Martina Palasa, który był pierw-

szym dzieckiem uczęszczającym do klasy integracyjnej.

Jakie widzi pan plusy, a jakie minusy edukacji integracyjnej dziecka ze specjalnymi potrzebami nauczania?

R. K.: Minusem jest na pewno legistatwa – to, o czym wspominałem wyżej. Dla samego dziecka nauka w klasie integracyjnej jest jak najbardziej pozytywna – sądzę, iż rozwija się ono o wiele lepiej, niż gdyby było w szkole specjalnej. Poza tym jego rówieśnicy, wszyscy uczniowie błędowickiej podstawówki, uczą się tolerancji, zrozumienia potrzeb innych oraz cierpliwości. Jest szansa, że wejdą w dorosłe życie ze świadomością, iż osoby niepełnosprawne żyją wśród nas i jest to zupełnie normalne.

Czy można w takim razie powiedzieć, że rówieśnicy bez większych problemów akceptują swą koleżankę?

I.M.: Nasza uczennica jest obecnie w klasie dziewiątej. Faktem jest, iż w tej chwili trudniej jej znaleźć wspólne tematy do rozmów z rówieśnikami, ponieważ ich zainteresowania są już zupełnie inne niż jej. Łatwiej znajduje wspólny język z dziećmi z niższych klas.

R.K.: Z drugiej strony jestem głęboko przekonany, że w razie potrzeby klasa bez wahania stanęłaby w jej obronie.

Jak zatem u was wygląda nauczanie integracyjne?

Na lekcjach w klasie dziewiątej obecna jest również asystentka pedagoga Irena Miczka (w ostatniej ławce z prawej), która pomaga w pracy uczennicy o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

R.K.: Kształcenie takie nie polega tylko na opanowaniu programu nauczania; dziecko uczestniczy w wielu zajęciach pozalekcyjnych, bierze udział w programach kulturalnych, bez ograniczeń jeździ ze szkołą na wycieczki. Pracujemy według programu szkoły specjalnej, jednak plany nauczania są indywidualne, dostosowane do konkretnych potrzeb naszej uczennicy. Na niższym stopniu otrzymywała ona oceny słowne, później – na życzenie rodziców i jej samej – zaczęliśmy stawiać jej stopnie. Nauczyła się pisać – pisze bardzo ładnie, zna podstawowe operacje matematyczne, w miarę dobrze czyta. Ale początki wcale nie były łatwe. Trzeba było przygotować różne pomoce, które ułatwiłyby jej wykonanie określonych zadań. Teraz dziewczynka kończy 9. klasę i rodzice zgłosili ją do 2-letniej szkoły praktycznej w Czeskim Cieszynie, prowadzonej przez Diakonię

Słaską. Z wyprzedzeniem skontaktowaliśmy się z tą szkołą, by stwierdzić, jakie są ich plany nauczania, i zaczęliśmy przygotowywać uczennicę pod tym kątem, by dała tam sobie radę. U dziecka ze specjalnymi potrzebami proces nauki trwa o wiele dłużej, dlatego planować trzeba z dużym wyprzedzeniem.

Jaka jest w procesie kształcenia dziecka niepełnosprawnego rola nauczyciela, a jaka asystenta pedagoga?

R.K.: Plany nauczania tworzy nauczyciel we współpracy z asystentem. W naszym przypadku asystentka pracuje z dzieckiem przez cztery godziny lekcyjne, w pozostałych nie bierze udziału. Uczennica wykonuje w tym czasie zadania indywidualne lub czynnie uczestniczy w zajęciach wraz z resztą klasy. Taka organizacja pracy jest w zasadzie podobna do zajęć w klasie łączonej.

My mamy to szczęście, że nasza pani asystent skończyła pedagogikę specjalną, może więc w wielu wypadkach poradzić nauczycielowi i pomóc mu w sposób fachowy.

Na jakie trudności natknęła się pani w swej pracy?

I.M.: Przede wszystkim borykam się z brakiem odpowiednich materiałów, podręczników, pomocy naukowych. U nas większość z nich dostępna jest wyłącznie w języku czeskim, dlatego musieliśmy wiele materiałów tłumaczyć lub sprowadzać podręczniki z Polski. Niektóre pomoce zmuszeni jesteśmy tworzyć sami. A ponieważ podjęliśmy się edukacji integracyjnej jako jedni z pierwszych, na początku brakowało też doświadczeń. Wiele cennych wskazówek metodycznych otrzymałam od pani Květy Staňkovéj z hawierzowskiej Poradni Rodziny i Dziecka „RaD”. No i dalszy problem to finansowanie asystenta, o czym mówił już dyrektor.

Co by się stało, gdyby uczniom nie przyznano asystentki?

I.M.: W niektórych szkołach taka sytuacja się zdarzyła. Szkoły te musiały się wówczas zwrócić o wsparcie finansowe do różnych fundacji itp.

Jakie warunki muszą być, pana zdaniem, spełnione, by można było podjąć się nauczania integracyjnego dziecka specjalnej troski?

R. K.: Trzeba zapewnić finanse dla asystenta, materiały edukacyjne, opiekę nad dzieckiem. Niezmiernie ważna jest współpraca z rodzicami oraz aktywne zaangażowanie się w proces integracji wszystkich nauczycieli. By efekty pracy były widoczne, muszą być spełnione wszystkie te warunki.

DANUTA CHLUP

Na lekcji z asystentem

Drugą szkołą, którą odwiedzam, by przyjrzeć się nauce integracyjnej dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych, jest PSP w Suchej Górnej. W szkole tej kształcą się aż troje takich dzieci, z tym, że tylko jedno potrzebuje pomocy asystenta pedagoga.

Karolek jest uczniem 3. klasy. Od urodzenia cierpi na dziecięce porażenie mózgowie. Na razie uczy się według tych samych (nieco tylko zmodyfikowanych) planów nauczania, jak reszta klasy, ma np. bardzo dobrą pamięć słuchową (dobrze mu idzie chociażby mówiony język angielski), z drugiej strony jednak samodzielnie chodzi z trudem, ma poważne problemy z koordynacją wzrokowo-ruchową i motoryką. Dlatego też nie potrafi sam pisać ręką. – *Pisze na komputerze, który jest do jego wyłącznej dyspozycji* – mówi Grażyna Siwek, która jest asystentką pedagoga, a zarazem matką Karolka. Roli asystenta mogła podjąć się dzięki temu, że z wykształcenia jest nauczycielką. W praktyce pełni jednak również obowiązki osobistej asystentki swego syna. Przebywając z nim w szkole, pomaga mu również w poruszaniu się.

Z punktu widzenia prawa obowiązki asystenta pedagoga i asystenta osobistego są jednak ściśle podzielone. Dyrektor Bohdan Prymus zwraca mi uwagę na to, że trzymając się strictly przepisów, asystent pedagoga nie powinien pomagać dziecku w samodzielności. Gdyby zdarzyło się np., że poruszające się z jego pomocą dziecko zleciałoby ze schodów i doznałoby urazu, byłby kłopot. Dlatego dzieci, które potrzebują pomocy zarówno w samym procesie nauczania, jak i w poruszaniu się, powinny mieć teoretycznie do dyspozycji

dwie osoby. – *Ale to przecież nonsens, by jedno dziecko miało dwóch asystentów, nikt zresztą nie dalby na to pieniędzy* – mówi. Pani Grażyna dodaje, że wie o przypadkach, gdy problem ten szkoły rozwiązują tak, że asystent pedagoga towarzyszy dziecku podczas lekcji, a matka siedzi przez cały czas nauki na korytarzu i przejmuje opiekę nad dzieckiem w czasie przerw. Na pozór byłoby logiczne, gdyby do obowiązków jednego asystenta należała tak pomoc w nauce, jak i w pozostałych czynnościach. Niestety jest inaczej. – *Asystent pedagoga to pracownik pedagogiczny, dlatego też opłacany jest dużo lepiej od asystenta osobistego, którego obowiązki określa ustawa o opiece społecznej i którego wynagrodzenie kształtuje się na poziomie płacy sprzątaczk* – przybliża sprawę B. Prymus. On również, podobnie jak jego kolega w błędowickiej szkole, za jedną z największych przeszkód w integracji dzieci specjalnej troski uważa skomplikowany proces zdobywania środków finansowych na etat asystenta pedagoga. – *Co roku od nowa trzeba pisać i uzasadniać prośbę i co roku województwo przyznaje mniej godzin niż poleca Centrum Pedagogiki Specjalnej* – mówi. Grażyna Siwek dodaje: – *Chodzi o moje dziecko, więc choć województwo przyznaje środki na trzy lekcje (zamiast pięciu), to zostają z nim oczywiście przez cały czas nauki. Nie miałabym zresztą sumienia zostawić bez pomocy nawet obcego dziecka. Ale nic dziwnego, że brakuje asystentów. Osoba, dla której praca ta miałaby być jedynym źródłem dochodu, nie miałaby szansy się z niej utrzymać.*

pozytywnie wyraża się pani Grażyna o współpracy z Centrum Pedagogiki Specjalnej w Frydku-Mistku: – *Dwa razy w roku przyjeżdżają specjalny pedagog i psycholog z CPS, sprawdzają, jakie dziecko robi postępy, radzą, co zmienić, co nowego wypróbować, zapraszają mnie na kon-*

Karolek korzysta w czasie lekcji z własnego komputera oraz ze specjalnego stolika i krzesła, które można dowolnie ustawiać. Meble pożycza uczniom niepełnosprawnym Centrum Pedagogiki Specjalnej we Frydku-Mistku.

sultacje – mówi. – *Teraz pracuje tam nawet pani psycholog, która jest Polką, co ułatwia kontakt z dziećmi z polskich szkół.*

Choć nauka integracyjna dzieci ze specjalnymi potrzebami jest z pewnością rzeczą pozytywną, nie dla każdego dziecka jest to idealne rozwiązanie. – *Każdy przypadek trzeba indywidualnie ocenić* – mówi na koniec dyrektor Prymus. – *Integracja niesie z sobą sporo problemów organizacyjnych – tego nie można ukrywać. Trzeba też zważyć, czy dla konkretnego dziecka jest plusem to, że uczy się w zwykłej klasie, czy też byłoby dla niego lepiej, gdyby zajęli się nim pedagodzy w szkole specjalnie przystosowanej do kształcenia dzieci z właśnie takimi problemami.*

DANUTA CHLUP

PYTANIE DO...

PaedDr Stanisławy Šmidovej, kierowniczką Wydziału Zarządzania Szkołami w Urzędzie Wojewódzkim w Ostrawie:

Dlaczego szkoły muszą co roku na nowo zwracać się do UW z wnioskami o przyznanie środków na asystenta pedagoga dla uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych?

Uczeń taki jest pod systematycznym nadzorem fachowców, którzy mają wpływ na proces jego kształcenia tak, by odpowiadało ono jego aktualnemu stanowi zdrowia. Specjalne potrzeby edukacyjne mogą ulegać zmianom, tak samo, jak mogą się zmieniać warunki w klasie, w której uczy się dane dziecko (skład klasy, liczba uczniów). Dlatego Urząd Wojewódzki udziela zgody na powołanie stanowiska asystenta pedagoga w zależności od aktualnych potrzeb i dlatego też zgoda ta ograniczona jest na jeden rok szkolny.

Sposób finansowania szkolnictwa regionalnego związany jest z normatywnym na jednego ucznia. Na ucznia o specjalnych potrzebach kształcenia przysługuje, w zależności od stopnia niepełnosprawności, dodatek. O ile uczeń ma przydzielonego asystenta pedagoga, a dodatek ten nie wystarcza na jego wynagrodzenie, różnicę pokrywa UW z rezerwy finansowej. Środki te nieustannie rosną – np. w 2006 r. wydano 19,9 mln kc, w ub. r. 30,7 mln kc, do końca br. przewidujemy wydanie 39,2 mln kc. (dc)

POP ART

30

I kto by pomyślał! Spotykamy się po raz trzydziesty, cali i zdrowi. Nie zaskoczę Was – będzie jedna rewolucyjna płyta, jedna recenzja nowego albumu oraz najnowsze doniesienia z letnich imprez festiwalowych. Do startu, gotowi...

Nirvana

»Nevermind« (1991)

Podobnie jak Sex Pistols zapoczątkowali szerzenie się subkultury punk, a The Who spopularyzowali ruch „modsów”, Nirvana dzięki płycie „Nevermind” przedstawiła na dobre całemu światu odmianę muzyki rockowej o nazwie grunge. Styl ten uprawiali w amerykańskim Seattle takie zespoły, jak Pearl Jam, Alice In Chains czy też Soundgarden.

Album został nagrany przez minimalistyczny (i dzisiaj uznawany za klasyczny) skład muzyków – gitarzystę i wokalistę Kurta Cobaina, basistę Christa Novoselica oraz perkusistę Dave'a Grohla (który po śmierci lidera grupy zaczął się udzielać w kapeli Foo Fighters). Nirvana różniła się w pewnym stopniu od pozostałych rockersów noszących flanelowe koszule i tenisówki marki Converse. Charakterystyczne były dla niej ambitne teksty pełne krzykliwych protestów społecznych, szamantyczna energia oraz kontrastowe aranżacje nagrane przy udziale ograniczonego instrumentalium opisanego powyżej.

Album stał się kamieniem milowym w historii rocka. Dalece przekroczył sukces wcześniejszej płyty „Bleach” (1989), dzięki singlowi „Smells Like Teen Spirit”, któ-

ry stał się swoistym hymnem całej generacji, zespół zdobył szturmem wszystkie listy przebojów nie tylko w Stanach, ale także w kilkunastu innych krajach, pokonując często nawet płytę „Dangerous” Michaela Jacksona. Na świecie sprzedało się ponad 26 milionów egzemplarzy, 10 milionów w samych Stanach Zjednoczonych.

Sukces nagrania pomógł otworzyć drzwi dla wielu innych zespołów grających rocka alternatywnego i zapoczątkował stopniową regenerację muzyki gitarowej po syntetycznych latach 80. Jednocześnie stanowił początek końca samej kapeli – Kurt Cobain wpadał w coraz większe uzależnienie od heroiny oraz depresje spowodowane przez krzykliwy kontrast między ideą niezależności artystycznej a światem komercyjnego showbusinessu, w jakim znaleźli się muzycy. Swoje dylematy rozstrzygnął definitywnie 5 kwietnia 1994 roku przy użyciu strzelby półautomatycznej, kładąc jednocześnie kres egzystencji Nirvany. Dzisiaj koszulki z portretem Cobaina oraz 4 akordy Smells Like Teen Spirit stają się elementem protestu kolejnej generacji dłu-gowłosych nastolatków.

Portishead

»Third« (2008)

Fani grupy czekali na ten krążek przez całą dekadę. Tytani stylu muzycznego trip-hop wrócili po długich latach z trzecią płytą (nie licząc legendarnego nagrania na żywo z 1998 roku). Sami twórcy musieli uświadamiać sobie, a jak ryzykowne posunięcie się zdecydowali. Płyty „Dummy” (1994) i „Portishead” (1997) wszyscy wielbiciele mrocznych rytmów znają od lat na pamięć, w związku z czym nowe nagranie musiało być przygotowane do niesamowicie surowej komparacji. Do wyboru były dwie drogi – nagrać album dokładnie oddający ducha i aranżację płyt z lat 90., albo dostosować ideę do wpływów muzycznych, które w międzyczasie pojawiły się na scenie. Portishead

ad postanowili pójść drugą z tych dróg.

Powstała płyta jednocześnie perfekcyjna pod względem produkcji muzycznej, ale także niesłychanie trudna w odbiorze. Prawdę powiedziawszy, chodzi o jedną z najtrudniejszych płyt, z którymi się w ostatnim czasie zetknąłem. I podziwiam twórców za odwagę, by wrócić po tylu latach i odrzucić na bok wszelkie kompromisy. Melodyjne wokale są okrutnie ścięte przez chropowate dźwięki i niesymetryczne rytmy, czego najlepszym przykładem jest piosenka „Machine Gun” odważnie wybrana na singiel promujący płytę.

W pierwszej chwili album odrzucił mnie. Ale przez przypadek zapomniałem go skasować z karty w moim telefonie komórkowym, więc byłem zmuszony słuchać go w trakcie podróży pociągiem. Po dwóch dniach polubiłem kilka kawałków, po tygodniu zacząłem słuchać całej płyty także w domu. Dzisiaj mogę stwierdzić, że to jedno z lepszych nagrań ostatnich miesięcy. Surowe i purystyczne, a mimo to piękne i wzruszające. Po wielokrotnym wysłuchaniu wyłaniają się chwytliwe melodie i nastroje, pochodzące od arabskich frędzelków

w utworze „Magic Doors”, po hipnotyczny tętent piosenki „The Rip”. Podczas gdy na początku trudno mi było wytrzymać do końca niektórych utworów, dzisiaj nieraz żałuję, że kończą się zbyt wcześnie.

Na pewno polecam to niecodzienne przeżycie – być może nagrania te będą szargać wasze nerwy, ale kto wie... może też zauroczy was ten dyskretny urok dysharmonii.

FESTIWALE

★ **Jarocin 2008** (18 – 20 lipca) – nowa edycja kultowego ongiś festiwalu oprócz polskich wykonawców (**Nosowska, Kult, Strachy Na Lachy, Paprika Korps**) proponuje też między innymi klasykę agresywnych elektronicznych i etnicznych rytmów – **Asian Dub Foundation**.

★ Stosunkowo mało znana impreza **Planet Festival** (Tábor, 13 – 14 czerwca) proponuje w tym roku wiele świeżych muzycznych wrażeń – organizatorzy obiecują koncerty legendarnych **Bad Religion, I Am X, Kosheen, Zion Train** czy też **Ed Rush**. Zaolziańskie serducho ucieszy się z udziału kapeli **Charlie Straight**.

★ Skoro mówiliśmy dzisiaj o trip-hopie w wykonaniu Portishead, to warto wspomnieć, że do Czech przyjadą inni reprezentanci tego nieszalonego stylu. Na festiwalu **Rock For People** (Hradec Králové, 3 – 5 lipca) zagrają w tym roku **Massive Attack**. Fanów pop-rocka ucieszy koncert **The Offspring**.

★ Warto zwrócić uwagę na słowackie wydarzenia. Na festiwalu **Pohoda** (Trenčín, 18 – 19 lipca) można będzie usłyszeć cały szereg wykonawców z pogranicza muzyki elektronicznej, rockowej oraz

world music – na czele z **Fat Boy Slimem**. Z kolei **Hodokvas** (Piešťany, 4 – 5 lipca) oferuje mocniejsze, a raczej cięższe wrażenia w wykonaniu zespołów **Sex Pistols** czy też **Cypress Hill**.

★ Festiwalowym leniuchom, którym nie chce się podróżować, oczywiście pozostaje **Colours of Ostrava** (10 – 13 lipca). W tym roku w krainie pyłu i sadyz wystąpi irlandzka diva **Sinead O'Connor**, Brytyjczycy **Goldfrapp** i **Happy Mondays** oraz fenomenalny saksofonista **Jan Garbarek**.

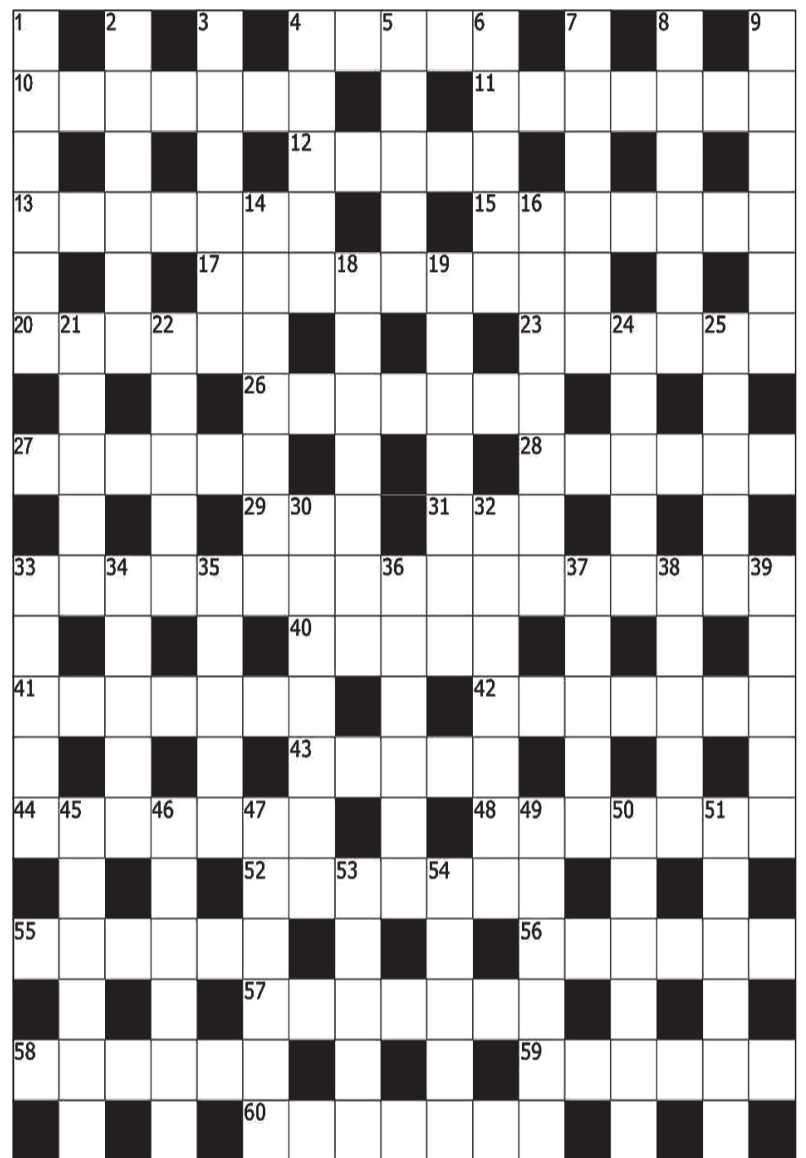
Szybko nam zleciało to jubileuszowe wydanie. To szybko dopijać szampana i wychodzić, spotykamy się za dwa tygodnie w szarej rzeczywistości, tym razem na filmowo. Do przeczytania!

Rubrykę przygotował:
DAREK JEDZOK

KRZYŻÓWKA

POZIOMO: 4. płynna część krwi pozbawiona włókniaka 10. uroczyste oświadczenie osoby wysoko postawionej 11. przezroczysta tkanina bawełniana 12. rozczarowanie 13. nad Morzem Śródziemnym leży 15. straż ochronna 17. przeciwnik jedyńowładztwa 20. prymitywne schronienie ludów koczujących 23. cienka linka z ciężarkiem 26. niemieckie miasto w Lesie Turyńskim 27. staw z rzepką 28. polski zwycięzca Turnieju Czterech Skocznicy 29. przodek krasuli 31. znany film z Bogusławem Lindą 33. **ROZWIĄZANIE DODATKOWE** (Czerokrotny zwycięzca Wyścigu Pokoju) 40. były premier Hiszpanii 41. roślina okopowa z rodziny krzyżowych 42. opisuje się swoją odwagą 43. kawon 44. sędziwy mężczyzna 48. w ręku murarza 52. zapora na drodze 55. żart 56. arktyczna formacja roślinna 57. amerykański hodowca zwierząt 58. przyjaciel Wokulskiego 59. niefortunny na lodzie 60. bagażowy.

PIONOWO: 1. wiejska persona 2. w niej solanka odparowuje 3. z Szurkowskim się ścigał 4. skarbiec Alibaby 5. podłużne wyżłobienie 6. córka króla Kolchidy 7. góry z Elbrusem 8. dawne urządzenie do napędu siewczarni 9. grządka kwiatowa 14. daje kawior 16. płynię z wolna 18. wyjście z koszar na front 19. miasto w Bangladeszu 21. powieść Emila Zegadłowicza 22. straszliwy kłamczuch 24. czasu lub krwi 25. smakowity dla łakomczucha 30. symulant 32. nasza biegunka 33. obrazki do odgadnięcia 34. łaźnia fińska 35. o imprezie cię powiadomi 36. państwo w południowej Afryce 37. znane miasto nad Odrą 38. gaz bojowy 39. okręt szkolny Marynarki Wojennej 45. chińska filozofia 46. krowie kopyto 47. polot 49. nieproszone gość 50. ciągliwy, błyszczący metal. 51. państwo Żydów 53. broń kawaleryjska 54. kotka. **Opr. JO**

Rozwiązanie krzyżówki z 3 maja:

Poziomo: 1. SABOTAŻ 6. BOLEŚCI 10. UTWÓR 11. LUBOMIR 12. ZADZIÓR 13. NIEBO 14. FALANGA 18. ZDROWIE 22. ALKAZAR 25. JAROSZ 26. WOLARZ 27. OSM 29. ORA 31. STEFAN KISIELEWSKI 38. OSADA 39. APORTER 40. KLASZYKA 41. UPUST 42. PRZEKOP 46. ODMIANA 50. KAFLARZ 53. SKUFIA 54. IZOTOP 55. ZACISZE 56. RUCZAJ 57. ŻWIRKO 58. ALTANKA.

Pionowo: 1. SZLIF 2. BĄBEL 3. TUMAN 4. ŻURNAL 5. ŚWIECA 6. BRZOZA 7. LIDER 8. ŚPIEW 9. IGRCE 15. AKANT 16. ADOLF 17. GAZON 19. DRWAŁ 20. ODLEW 21. IGREK 23. KOMIS 24. ZOOID 28. SKORUPA 30. REAKTOR 31. SKALP 32. ENOSZ 33. ARTEK 34. SAMUEL 35. ERAZM 36. STYPA 37. ITAKA 43. REKRUT 44. EMFAZA 45. OKAZJA 47. DZIEŻA 48. IRONIA 49. NIOSKA 51. FACET 52. ARSEN.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań rozlosowana zostanie książka „Encyklopedia Polski od A do Z”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 16. 5. br. o godz. 12.00. Nagrodę (do odbioru w redakcji) za rozwiązanie krzyżówki z ub. soboty otrzymuje: **Władysława Welszarowa z Lesznej Dolnej**.

ALE HECA

Je nieskoro wieczór. Baba leci cestóm, a za nióm chłop. Baba leci coroz wolni. W końcu już ni mo sił, stowo.

– Nó dobra – prawi – zgwołł mie, ale mie nie zabijej!

Chłop sie nas nióm podziwiol, poklepol sie po czole i prawi:

– Myślisz, że sie na ciebie zlakómiym?

– To zcymuś lecioł?

– Śpiychóm sie na autobus!

★ ★ ★

Nauczycielka wypytuje uczniów, kim chcieliby zostać, jak dorosłóm. Jasio mówi:

– Bydym badoł obsesje seksualne. – Przeca ty ani nie wysz, co to je! – Jak to ni, zaroz pani dóm przykład. Jedna baba liże, drugo ssie, a trzecio gryzie. Kiero je mężatkóm?

Pani sie zaczyrwiyniła, prawi:

– Jutro przyjdiesz z rodzicami!

Na co synek:

– Mężatkóm je ta baba, co nosi obrączke. A to, o czym pani myśli, to obsesja seksualno.

★ ★ ★

– Mamo, czy to tata ci kupił futro? – Kaj też tam, dybych miała liczyć na niego, to nie jyny futra bych ni miała, ale ani ciebie!

SOBOTA 10 MAJA

TVP 1

5.50 Pokój 107 6.20 Moda na sukces (s.) 6.40 Był taki dzień 10 maja 6.45 Smaki polskie 7.00 Dzień dobry w sobotę 7.30 Rok w ogrodzie 8.00 Wiadomości 8.15 Pod prasą 8.35 Na górze i na dole - Wieża Babel 9.05 Ziarno 9.30 Baranek Shaun - Fotograf 9.40 Scooby, gdzie jesteś? Kto się boi wilkółka? 10.05 Siódme niebo - Nie mów źle o żywych lub zmarłych 10.55 Kuchnia z Okrasą - Wiosenne szparagi 11.20 Podróżnik - Atacama 11.45 Pod skórą krokodyla 12.10 Kadra 2012 12.25 596 dni 13.00 Wiadomości 13.10 Przed Eurovizją 13.25 Dziewczyna z Pietrowki (film USA) 15.05 Śmiechu warte 15.30 Sąsiedzi - Nowe brzmienie (s.) 16.00 Moda na sukces (s.) 16.25 Psi psycholog 17.00 Teleexpress 17.20 Arcyksiążę Rudolf (film kop.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.15 Indiana Jones (film USA) 22.25 Człowiek z blizną (film USA) 1.10 Doctor Who Rose (film bryt.).

TVP 2

5.40 Echa Panoramy 6.10 Molly 6.40 Spróbujmy razem 7.10 Magazyn Ligi Mistrzów 7.45 Poezja łączy ludzi 7.50 M jak miłość (s.) 8.45 Na dobre i na złe - Samotny ojciec 9.40 Egzamin z życia 10.35 Nakręć historię 10.50 Jean-Michel Cousteau - morskie przygody 11.45 Mój przyjaciel Ben (film USA) 13.25 Święta wojna 14.00 Familiada (teleturniej) 14.30 Złotopolscy - Diabeł Kleczkowska podkuśił (s.) 15.05 Smaczne go! Paolo Cozza 16.00 Gwiazdy tańczą na lodzie 17.40 Na wyłączność - Izabela Kuna 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.10 Europa da się lubić - Europa tradycji 20.05 Pojedynek nie na żarty 21.55 W pogoni za śmiercią (film USA) 23.50 Słowo na niedzielę 0.00 Panorama 0.20 Jackie Brown (film USA) 2.55 Supertalent.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.00 Wokół toru 8.45 Cukierka dziadka Benka 9.09 Przejąd prasy 10.00 Zdrowie na żywo 10.16 Niezłomni 10.54 Serwis kulturalny 11.01 Było, nie minęło 11.54 Reportaż z prawdziwego zdarzenia 12.11 16/16 12.30 Serwis info 13.00 Kowalski i Schmidt 14.02 Na rozkaz 14.56 Biznes tygodnia 15.20 Po sukces do Unii 16.00 Punkt widzenia 16.30 Serwis info 16.45 Aktualności 16.50 Tygodnik regionalny 18.45 Tropiciiele 19.00 U nos w Bytkowie 19.30 Pora na kulturę 20.01 Nasza Ziemia 20.49 Tygodnik Polski 21.45 Aktualności 23.31 Patrol 23.55 Żużel 0.50 Nasza Ziemia 1.18 Studio Wschód.

POLSAT

5.30 Wstawaj! Gramy! (pr. muz.) 5.45 Sonic X (s.) 6.15 Czarodziejki (s. anim.) 6.45 Piotruś Pan i piraci 7.15 Gadżet i Gadżetinis (s.) 7.45 Tutenstein 8.15 Hugo 8.45 Pasjonaci 9.15 Ewa gotuje 9.45 Dziecięca eskorta McDonald's 10.15 Magazyn Euro 2008 10.45 Długa droga do domu (film USA) 12.30 Magazyn Euro 2008 13.00 Grand Prix Turcji - Kwalifikacje 14.00 Dom nie do poznania 15.00 Się kreśli 15.15 Świat według Kiepskich - Buty z Kalkuty (s.) 15.45 Zwariowani detektywi (film USA) 17.50 Strzał w 10 (teleturniej) 18.50 Wydarzenia 19.30 Jaś Fasola 20.00 Jak oni śpiewają 22.30 Piotr Bałtroczyk przedstawia 0.00 Tess (film kop.) 3.00 Miasto zwycięzców (teleturniej).

TVC 1

6.10 Muminki (s. anim.) 6.35 Sezamie, baw się razem z nami 7.00 Sierżant Pasek (s. anim.) 7.10 Pszczółka Maja (s. anim.) 7.35 Garfield i przyjaciele (s. anim.) 8.00 Moja maskotka 8.15 Nils Holgersson (film anim.) 9.40 Sprawy detektywów Partacza 10.10 Czarny tulipan (film fr.) 12.00 Wiadomości 12.05 Z metropolii, Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue 13.05 Droga do zwycięstwa (s. dok.) 13.20 Tajemnice dzikiej natury (cykl dok.) 13.50 Między nami zwierzętami 14.20 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 14.50 Oczarowanie (s.) 15.50 Ukryte dzieci (film wł.) 17.25 Na oslep 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości

18.10 Widma są wśród nas (s.) 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości 20.00 Pojedynek przebojów (pr. roz.) 21.20 Uwierz w ducha (film USA) 23.30 Wiadomości, sport 23.40 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 23.45 Carrie (film USA) 1.50 Zastrzeliłem kogoś (film czes.).

TVC 2

6.10 Wiadomości STV 6.30 Wiadomości regionalne 7.50 Panorama 8.30 Uśmiechy Františka Ringo Čecha 9.10 Śladami 9.25 Folklorika (mag.) 9.50 Nasza wieś (mag.) 10.10 Program muzyczny 10.40 Świat książek 11.10 Dzienniczek lektur 11.30 Simpsonowie (s. anim.) 12.00 Piątka w Pomarańczy 12.50 Game Page (mag.) 13.10 Sabotaż (mag.) 13.40 Abbey Road: Live 14.30 Olimpijska pocztówka 14.45 Studio piłki nożnej: AC Sparta Praha - FC Baník Ostrava (transmisja) 17.05 Film o serialu „Dobra dzielnica” 17.20 O języku czeskim 17.35 Wędrówki z Ladislavem Smoljakiem 17.50 Magazyn Ligi Mistrzów 18.20 MŚ w hokeju 2008 Kanada (transmisja) 21.00 Smetanova Litomyšl (dok.) 21.55 18. muzyczne obchody Emy Destinn (koncert) 22.10 Migawki z AniFestu 22.20 MŚ w hokeju 2008 Kanada (transmisja) 1.00 Wielka muzyka nocna.

NOVA

6.10 Animowany świat pana Magoo (s. anim.) 6.35 W.I.T.C.H. (s. anim.) 7.05 Cudowny świat Walta Disneya 8.00 Kalifornijskie lato (s.) 8.55 ESO (lista przeb.) 10.10 Goście w Ameryce (film USA-fr.) 12.00 Dzwonienie do TV Nova 12.30 Melduję posłusznie (film czes.) 14.25 102 dalmatyńczyki (film USA) 16.30 Wracaj do grobu (film czes.) 18.30 Przyprawy (mag.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 Jak w niebie (film USA) 22.00 Lzy słońca (film USA) 0.20 Fan (film USA).

PRIMA

6.10 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) 6.35 Taz-mania (s. anim.) 7.00 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.20 Dookoła świata w 80 dni (s. anim.) 7.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 8.20 Bajer z Bel-Air (s.) 9.20 Salon samochodowy 10.15 M.A.S.H. (s.) 11.15 Rewir Wolfa (s.) 12.20 Hercule Poirot (s.) 13.25 Helicops (s.) 14.25 Port lotniczy '75 (film USA) 16.40 Powrót czarnego Buddy (film niem.) 18.55 Wiadomości, sport 19.30 Przyjaciele (s.) 19.55 Prognoza pogody 20.00 Sposób na teściową (film USA) 22.15 Nieuchwytny (film USA) 0.15 Gremliny rozrabiają (film USA).

NIEDZIELA 11 MAJA

TVP 1

5.55 Pokój 107 6.25 Był taki dzień 11 maja 6.27 Zatańczmy - Elnathan w Izraelu (film franc.) 6.40 Emanuel z Europy 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 8.00 Domisie 8.25 Klub przyjaciół Myszyki Miki - Miki idzie na ryby 8.55 Kuchcikowo - gotowanie na ekranie - Lasagne palce licza 9.10 Lippy and Messy 9.15 Teleranek 9.45 Weterynarz (film włoski) 11.25 Tydzień 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Regina Coeli 12.15 Między ziemią a niebem 13.00 Wiadomości 13.10 Syn smoka (film USA) 14.45 Kyle XY 15.35 Apteka pod Orłem 16.30 Przebojowa noc 17.00 Teleexpress 17.20 Jaka to melodia? - wydanie specjalne 18.05 Faceci do wzięcia - Odurzeni eterem (s.) 18.35 Szkoda gadać 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Ranczo - Miedź brzęcząca (s.) 21.25 Blizny miłości 23.20 Chicago 1.15 Daleko od nieba (film kop.) 3.00 Kinematograf 3.30 Wokół wielkiej sceny 3.55 Był taki dzień 11 maja.

TVP 2

6.10 Złotopolscy (s.) 6.40 Powrót dinozaurów - Potwory na fali 7.15 M jak miłość (s.) 8.10 Ostoja 8.35 Z Dwójką bezpieczniej 8.50 Wyjechani 9.30 Zacisze gwiazd - Jolanta Lothe 10.00 Wojciech Cejrowski bosy przez świat - Bananera 10.35 Pierścieni ognia - Kalifornia 11.35 Makłowicz w podróży - Ekwador po polsku 12.15 Pojedynek w Abilene (film USA) 13.50 Od miłości do szczęścia (s.) 14.00 Familiada (teleturniej)

14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Mini szansa - Justyna Steczkowska 16.05 Na dobre i na złe (s.) 17.05 Egzamin z życia 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.10 Tak to leciało! 20.00 Policjanci z Pitbulla 20.05 Gorycz tropików - Zdrada 21.10 Pitbull 22.00 Raport specjalny 22.50 Grzechy po polsku 23.40 Ulice kultury 0.00 Panorama 0.20 Noc Jazzu - Tomasz Stańko 1.05 10 minut później - wionolczela.

TV KATOWICE

6.47 Integracja 7.01 Wierzę, wątpię, szukam 7.45 Aktualności 7.50 Nie tylko dla pobożnych 8.00 Śląski koncert życzeń 8.45 Śląska lista przebojów 9.00 Światowiec 9.30 Serwis info 10.01 O co chodzi? 10.55 Serwis kulturalny 11.00 Teleplotki 12.02 Telewizja objazdowa 13.01 Jacek Sobala - zapraszam 14.00 Stadion info 15.00 Nieznani sprawcy 16.00 Reportaż 16.45 Aktualności 16.50 W poszukiwaniu drogi 18.00 Aktualności 18.45 Retransmisje sportowe 20.30 Serwis info 20.51 Młodzież kontra 21.45 Aktualności 21.55 Hat-trick 23.06 Sportowa niedziela 0.05 Mistrzostwa Europy.

POLSAT

5.45 Sonic X (s.) 6.15 Czarodziejki (s. anim.) 6.45 Piotruś Pan i piraci 7.15 Gadżet i Gadżetinis (s. anim.) 7.45 Tutenstein 8.15 Power Rangers (s.) 8.45 Przygody w siodle 9.45 Przebojowe dzieci 10.45 Największy koszar Ernesta (komedia USA) 12.40 Misiek Koterski - Show 13.40 Studio F1 14.00 Grand Prix Turcji 16.15 Jaś Fasola 16.45 Piotr Bałtroczyk przedstawia 17.45 Rodzina zastępcza plus - Monitoring 18.50 Wydarzenia 19.30 Daleko od nosy - Ukryte kamery (s.) 20.00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) 22.10 Gości (s.) 0.05 Sposób użycia 0.35 Magazyn sportowy 2.35 Zakazana kamera.

TVC 1

6.00 Rośnie, kwitnie, zieleni się 6.25 Muminki (s. anim.) 6.50 Pszczółka Maja (s. anim.) 7.15 Poranek z Dadą (dla dzieci) 7.30 Boisko 7 (dla dzieci) 9.45 Kalendarium 10.00 Wędrująca kamera (mag.) 10.30 Obiektyw (mag.) 11.00 Hotel Herbach (s.) 12.00 Pytania V. Moravca (pr. dys.) 13.00 Wiadomości 13.05 Tam, gdzie mieszka szczęście (bajka) 13.55 Gdzie pieniądze pomagają 14.05 Magazyn religijny 14.25 Magazyn chrześcijański 14.40 Słowo na niedzielę 14.50 Z mojego życia (film czes.) 16.40 Szczyty gór z Vladimírem Čechem 17.00 TVC 17.20 Pieskie życie 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości 18.05 Etykieta 18.15 Taxi 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Złote węgorze (film czes.) 21.30 Gwiazda mojego serca (1958 - 1968) 21.50 168 godzin 22.20 Wiadomości, sport 22.30 Losowanie Sportki i Szansy 22.35 Dalziel i Pascoe (s.) 0.15 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 0.20 Sześć stóp pod ziemią (s.) 1.10 Świat sztuki.

TVC 2

6.50 Wiadomości TVS 7.10 Olimpijska pocztówka 7.20 Kinobox (mag.) 7.50 Panorama 8.30 Poszukiwania czasu utraconego 8.55 Praski Międzynarodowy Maraton (transmisja) 11.40 Po powierzchni 12.00 Wędrówki z Ladislavem Smoljakiem 12.15 Niespełnione marzenia (film czes.) 13.30 Świat sztuki: Jimmy Stewart 14.15 Duży (film USA) 16.00 Msza św. 17.00 Jak się żyje biskupom wg Olgi Sommerovej 17.20 MŚ w hokeju 2008 Kanada (transmisja) 20.00 Eurosong, czyli Kabát jedzie do Europy (dok.) 20.50 Eurovision Song Contest 2008 (dok.) 21.10 Migawki z AniFestu 21.20 MŚ w hokeju 2008 Kanada (transmisja) 0.00 Studio piłki nożnej 0.30 Szczyty gór z Vladimírem Čechem 0.50 MŚ w hokeju 2008 Kanada (transmisja).

NOVA

5.55 Brzydkie kaczątko (s. anim.) 6.25 Animowany świat pana Magoo (s. anim.) 6.55 W.I.T.C.H. (s. anim.) 7.20 Cudowny świat Walta Disneya 8.00 Sue Thomas - słyszące oczy FBI (s.) 9.20 Śmierć pięknych saren (film czes.) 11.00 Chłopcy i mężczyźni (s.) 12.10 Zamienimy się żonami (reality show) 13.30 MŚ Formuły I w Stam-

bule (transmisja) 16.25 Miłość z pasażu (film czes.) 17.50 Poradnik domowy 18.50 Obywatelskie judo (pr. publ.) 19.30 Wiadomości, sport, prognoza pogody 20.00 X Factor 22.00 Odłamki 22.35 Mr. GS (talk show) 23.05 X Factor 23.35 Requiem dla lalczki (film czes.) 1.20 Martwa strefa (s.).

PRIMA

6.10 Szczeniak zwany Scooby Doo (s. anim.) 6.35 Taz-mania (s. anim.) 7.00 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.20 Dookoła świata w 80 dni (s. anim.) 7.45 Sylwester i Tweety (s. anim.) 8.00 Wojna stulecia (dok.) 9.10 Świat 2008 (mag.) 9.45 Morderstwa w Midsomer (s.) 11.50 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 13.00 Niedzielną partia (pr. dys.) 14.00 Kochany urwis (film USA) 15.40 Premier League Live! (transmisja meczu piłki nożnej) 18.05 Jak zbudować marzenie 18.55 Wiadomości, sport 19.30 Przyjaciele (s.) 19.55 Prognoza pogody 20.00 Ber nebo neber 21.15 Chirurgowie (s.) 22.15 Rekin (s.) 23.15 Nie z tego świata (s.) 0.10 Zakładnicy (s.) 0.55 Sexy Szansa 1.40 Zadzwoni do jasnovidza.

PONIEDZIAŁEK 12 MAJA

TVP 1

5.55 Był taki dzień 12 maja 6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej 8.30 Smocze opowieści - Kocyc Fina. Dzień nauczyciela 9.05 Budzik 9.35 Kocham muzykę - Lasso i balafo 9.45 Jaka to melodia? wydanie specjalne 10.30 Laboratorium XXI wieku 10.50 Wielki świat małych odkrywców - Małe zęby duży kłopot 11.10 Moda na sukces (s.) 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.25 W kolejce po euro 12.40 Plebania (s.) 13.05 Klan (s.) 13.35 Jaka to melodia? (teleturniej) 14.00 Tędy przeszła historia - Na krawędzi wojny 14.30 Szkoła gadać 15.00 Wiadomości 15.10 Ranczo - Miedź brzęcząca (s.) 16.00 Przed Eurovizją 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Celownik 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczorynka 19.30 Wiadomości 20.20 Błądzenie 22.30 Mistrz i Małgorzata 23.35 Życzenie śmierci V (film USA) 1.15 Kojak - Punkt widzenia (s.) 2.05 Pejzaże dzieciństwa - Włodzimierz Odojewski 2.30 Był taki dzień 12 maja 2.35 Notacje - Adam Zaleski.

TVP 2

6.15 Statek miłości (s.) 7.25 EUROexpress 7.30 Przystanek praca 7.45 Bodzio, mały helikopter - Kłopoty ze stronami świata 8.05 M jak miłość (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.05 Sąsiedzi - Garderoba z przesłonięciem (s.) 11.35 Rączy Wildfire 12.25 Złotopolscy - Tajlandia (s.) 12.55 Wyprawy krzyżowe 13.25 Znaki czasu 13.55 Smaczne go! Paolo Cozza 14.45 Gliniarz i prokurator - Zapomnij o marzeniach (s.) 15.40 Na dobre i na złe 16.40 M.A.S.H. (s.) 17.45 Dni maja, dni sierpnia '88 - Wiosna Solidarności 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Koło fortuny 19.35 Anna Dymna spotkajmy się 20.05 M jak miłość (s.) 20.55 Kulisy serialu „M jak miłość” 21.10 Tomasz Lis na żywo 22.10 Pogoda na jutro 23.50 Policjanci z Pitbulla 0.00 Panorama 0.20 O świecie i przed zmierzchem 1.20 C'est la vie - piosenki Andrzeja Zauchy.

TV KATOWICE

6.00 Serwis info 7.45 Aktualności 7.50 Gramy dla was 8.02 Gość poranka 8.35 Korespondent TVP o poranku 8.45 TV Katowice poleca 10.03 Serwis ekonomiczny 10.14 Gość poranka 11.02 Biznes - otwarcie dnia 12.06 Komentarz - kraj 13.07 Komentarz - świat 14.08 Komentarz - kraj 14.23 Serwis kulturalny 15.12 Raport z Polski 16.13 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.50 Poza rząd dem 17.00 TV Katowice poleca 18.00 Aktualności 18.55 Tygodnik regionalny 19.15 Prosto z mostu 19.40 Cud zdrowia 19.55 TV Katowice zaprasza 20.01 Raport z Polski 20.20 Forum 21.05 Telekurier bliżej ciebie 21.45 Aktualności 22.16 Ekonomia i rynek (mag.) 0.01 Zagrożenia na talerzu 0.26 Nowoczesna medycyna - Choroba Creutzfelda-Jakoba i choroba wściekłych krów 1.00 Wokół toru.

POLSAT

6.15 Adam i Ewa (s.) 6.45 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 7.30 Wielka wygrana (teleturniej) 8.00 Jak oni śpiewają 10.30 Beverly Hills 90210 (s.) 11.30 Samo życie (s.) 12.00 Zamienimy się żonami 13.00 Przebojowe dzieci 14.00 Pierwsza miłość (s.) 14.45 Sabrina, nastoletnia czarownica (s.) 15.15 Świat według Bunchy (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.30 Chirurdzy (s.) 17.30 I kto tu rządzi? Pan Luty 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.00 Misiek Koterski - Show 21.00 Legenda Zorro (film USA) 0.00 Strzał w 10 (teleturniej) 1.00 Daleko od nosy - Ukryte kamery 1.30 Miasto zwycięzców (teleturniej) 2.30 Zakazana kamera.

TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Sezamie, baw się razem z nami 8.55 Z mojego życia (film czes.) 10.40 Film o filmie „Bracia Karamazow” 10.55 Pojedynek przywódców (cykl dok.) 11.40 Niewiedza nie usprawiedliwia 12.00 Wiadomości 12.30 Sama w domu (mag.) 13.30 Ćwiczmy z TVC 13.40 Czas dla rodziny 14.05 Córki McLeoda (s.) 14.50 Legendy Kung Fu (s.) 15.35 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Kwiz dla dzieci 16.30 Tajemnice Toma Wizarda 16.45 Zaczarowane przedszkole 17.15 AZ-kwiz 17.40 Czarne owce (pr. publ.) 17.55 Prognoza pogody 17.57 Minuta z przyrody 18.00 Wiadomości regionalne 18.15 Chłopaki w akcji (mag. kul.) 18.40 Żywe serce Europy 18.45 Wieczorynka 18.55 Losowanie Szczęśliwej 10 i Szansy na milion 19.00 Wiadomości, wiadomości regionalne, prognoza pogody, sport 20.00 63. Międzynarodowy Festiwal Muzyczny „Praska Wiosna” 2008 (koncert) 22.05 Uwięzieni za żelazną kurtyną 22.20 Leżak dla ośmiu (film fr.) 23.50 Losowanie Szczęśliwej 10 23.55 Polityczne spektrum 0.25 168 godzin 0.55 Historie domów 1.10 Simpsonowie.

TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.35 Smetanova Litomyšl 7.30 TVC 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjny klub nie słyszających (mag.) 9.00 Dzień dobry z Moraw i Śląska 11.25 AZ-kwiz 11.50 Żywe serce Europy 12.00 Mieszkać - to sztuka (mag.) 12.30 Sprawa dla ombudsmna 12.45 Josef Bohuslav Foerster 13.00 Odkryte powiązania 13.15 Le petit gnome - francuski dla dzieci 13.30 Nils Holgersson (film anim.) 14.50 Gdzie pieniądze pomagają 15.00 Dzwoneczki błazna (bajka) 16.00 Przygody nauki i techniki 16.30 Biblia kontra Darwin (dok.) 17.15 Wiadomości w języku migowym 17.20 MŚ w hokeju 2008 Kanada (transmisja) 0.00 Migawki z AniFestu 0.05 Fokus TVC24 0.30 Nocny klub filmowy: Dogville (film kop.).

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.30 Cud Juany (s.) 9.30 Wulkan (film kop.) 11.15 Ulica (s.) 12.00 To morderstwo, napisała (s.) 12.55 Lensen i spółka (s.) 13.45 Dwóch i pół (s.) 14.15 Veronica Mars (s.) 15.10 Smallville (s.) 16.05 Dowody zbrodni (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.35 Prawo i porządek: Zbrodnicy zamiar (s.) 18.30 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Kobra 11 (s.) 21.05 Weekend (mag.) 21.45 Dr House (s.) 22.40 Łamiąc wszystkie zasady (film USA) 0.20 Gliniarze z Rosenheim (s.).

PRIMA

6.30 Tabaługa (s. anim.) 7.05 Co nowego u Scooby'ego? (s. anim.) 7.35 Sabrina - nastoletnia czarownica (s.) 8.30 Dzieńciółko Woody (s. anim.) 8.45 St. Tropez (s.) 9.50 Portowi policjanci (s.) 10.50 Siódme niebo (s.) 11.45 Diagnoza morderstwa (s.) 12.50 Renegat (s.) 13.45 Podkomisarz Brenda Johnson (s.) 14.45 Chirurdzy (s.) 15.40 Podkomisarz Brenda Johnson (s.) 16.40 Jordan (s.) 17.40 Wiadomości regionalne 17.45 Minuty regionu 18.05 Milioner (kwiz show) 18.55 Wiadomości, sport 19.30 Przyjaciele (s.) 19.55 Prognoza pogody 20.00 Kasia Brzydula (s.) 21.15 Goto we na wszystko (s.) 22.15 Uwaga, faceci! (s.) 23.15 Specjaliści (s.) 0.15 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 1.10 Sexy Szansa.

ŻYCZENIA

Jutro obchodzi swój zacy jubileusz życiowy – 60. urodziny nasza Kochana Mamusia, Teściowa i Babcia

pani HELENA RECMAN

z Trzanowic. Z tej okazji wiele zdrowia, pomyślności oraz błogosławieństwa Bożego życzą córki Kaja, Romka, Danka i syn Daniel z rodzinami. I kochające wnuczki Nika, Anetka, Zuzanka, Izabelka i wnucy Darek, Jureczek i Joaś. GL-295

WSPOMNIENIA

*Ciężko się z Tobą żegnało,
jeszcze trudniej bez Ciebie być,
lecz miłość śmiercią się nie kończy,
w naszych sercach ciągle będziesz żyć.*

Jutro, 11 maja obchodziłaby swoje 60. urodziny nasza Kochana Żona, Mama, Babcia, Siostra

śp. ZDZISŁAWA BAJGEROWA

z domu Ramik, z Hawierzowa. Zaś dnia 11. 4. 2008 wspomnieliśmy smutną 4. rocznicę Jej śmierci. Z miłością i szacunkiem wspominają mąż i dzieci. GL-284

Dnia 13. 5. 2008 minie 2. rocznica, kiedy mnie opuściła na zawsze moja Kochana Żona

śp. ELFRIDA KARCHOWA

z domu Sikora. Z bólem w sercu, z miłością i szacunkiem do tak wspaniałego człowieka wspomina mąż Vilém. Wszystkich, którzy Ją znali i kochali, proszę o ciche wspomnienie. GL-252

*...Wszystko przemija – to przeznaczenie,
lecz jedno zostaje – wspomnienie...*

W poniedziałek, dnia 12. 5. 2008 upłynie trzydzieści lat od chwili, kiedy opuściła nas nasza Droga Mama, Teściowa i Babcia

śp. STEFANIA KOCH

z domu Suchanek z Darkowa, pochodząca z Karwiny Kopalni. Tych, którzy Ją znali i zachowali w pamięci, prosimy o chwilę wspomnień. Córka Irena i syn Henryk z rodzinami. GL-292

*Niech Wam szumią białe brzozy,
placze czasem jarzębina
i skowronek niech Wam śpiewa,
bo świat często zapomina.*

Dnia 14 maja 2008 minie 10. rocznica śmierci naszego Drogiego

śp. JÓZEFA KRÓLICZKA

z Czeskiego Cieszyna, zaś 26. 10. 2008 minie 6. rocznica śmierci Jego Syna

śp. FRANCISZKA KRÓLICZKA

O chwilę wspomnień i zadumy prosi najbliższa rodzina. GL-297

*Ludzie odchodzą, lecz wdzięczność
i wspomnienia pozostają.*

W dniu dzisiejszym obchodziłby 65. rocznicę urodzin nasz Kochany

śp. JUDr JÓZEF KRYGEL

z Hawierzowa Suchej, zaś 14. 5. mija pierwsza bolesna rocznica Jego niespodziewanego zgonu. Wszystkich, którym brakuje, proszą o chwilę wspomnień najbliżsi. RK-095

Nie umiera ten, kto pozostaje w sercach bliskich...

Dnia 1. 5. 2008 minęła 20. rocznica śmierci

śp. KAROLA MACURY

z Oldrzychowic, a dnia 17 maja 2008 upłynę 3 lata od śmierci Jego Żony

śp. EMILII MACUROWEJ

O chwilę wspomnień proszą syn Otmar i córka Halina z rodzinami. GL-293

*Śpieszmy się kochać ludzi,
tak szybko odchodzą. Ks. Twardowski*

Dnia 11 maja minie 30 lat od śmierci mojego Ukochanego Syna

inż. ANTONIEGO PŁOSZKA

z Jabłonkowa. Wszystkich, którzy Go znali, proszę o wspomnienie i modlitwę. Matka. GL-291

Dnia 10. 5. 2008 mija 5. rocznica śmierci

śp. JANA SANTARIUSA

z Czeskiego Cieszyna, pochodzącego ze Stonawy, zaś 14. 5. 2008 minie 1. rocznica śmierci Jego Żony

śp. OTYLII SANTARIUSOWEJ

Z szacunkiem wspomina najbliższa rodzina. AD-059

Dnia 11 maja mija 25. rocznica śmierci naszego Kochanego Męża, Ojca, Dziadka

śp. JÓZEFA WITOSZA

z Karwiny. O chwilę wspomnień proszą żona, syn i córki z rodzinami. RK-091

NEKROLOGI

W głębokim żalu pograżeni podajemy wszystkim przyjaciółom i znajomym smutną wiadomość, że zmarł nasz Ukochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Brat, Szwagier, Wujek i Zięć, Pan

śp. ALBIN KULHANEK

zamieszkały w Wędryni nr 605. Zmarł w piątek dnia 2. 5. 2008 po długiej ciężkiej chorobie w wieku 57 lat. Zarazem składamy tą drogą serdeczne podziękowania wszystkim krewnym, przyjaciołom, sąsiadom, współpracownikom i znajomym za wyrazy współczucia, za kwiaty oraz udział w pogrzebie naszego Najdroższego. Pragniemy podziękować lekarzom i pielęgniarkom z oddziału chorób wewnętrznych w szpitalu na Sośnie oraz MUDr Kavulokovej z przychodni lekarskiej w Wędryni za opiekę lekarską. Słowa podziękowania kierujemy również do państwa Martynków z apteki w Wędryni. W smutku pograżona rodzina. GL-296

Podajemy do wiadomości, że dnia 9 maja 2008 pożegnaliśmy

śp. TADEUSZA PASZKA

zamieszkałego w Czeskim Cieszynie, Štefánika 22. W imieniu żony, córki, siostry i dalszej rodziny dziękujemy wszystkim za udział w pogrzebie Drogiego Zmarłego. Zasmucona rodzina. GL-294

W głębokim żalu pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 6. 5. 2008 zmarła po krótkiej i ciężkiej chorobie w wieku 58 lat nasza Kochana Przyjaciółka, Mamusia, Teściowa, Babcia, Siostra, Szwagierka i Ciocia

śp. HELENA STANIEKOWA

z domu Polokowa, zamieszkała w Orłowej Lutyń, pochodząca z Darkowa Lipin. Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek 12 maja 2008 o godz. 10.00 z sali obrzędów pogrzebowych w Karwinie Mizerowie. Zasmucona rodzina. RK-096

CO W TEATRZE

SCENA POLSKA I CZESKA – CZ. CIESZYN: „Těšínské nebo, Cieszyńskie nebe” (10, godz. 17.30).

CO W KINACH

KARWINA – Centrum: Horton słyszy Ktosia (10, 11, godz. 15.30); Bobule (10, 11, godz. 17.45; 12, godz. 20.00); Choć goni nas czas (10, 11, godz. 20.00); **Ex:** To nie jest kraj dla starych ludzi (10, 11, godz. 19.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** Horton słyszy Ktosia (10-12, godz. 15.30, 17.45); To nie jest kraj dla starych ludzi (10-12, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** „O rodičích a dětech” (10, 11, godz. 17.30); „Václav” (10, 11, godz. 20.00); **CZ. CIESZYN – Central:** Kroniki Spiderwick (10, 11, godz. 17.00); Eastern Promises (10, 11, godz. 19.30); **JABŁONKÓW:** Sweeney Todd (11, godz. 17.00, 19.30); **BYSTRZYCA:** 10 000 p.n.e. (10, godz. 19.00); **CIESZYN – Piast:** Horton słyszy Ktosia (10-12, godz. 15.00, 16.45, 18.30).

OFERTY

MALOWANIE, wszelkie prace murarskie. Tel.: 603 854 651. GL-199
MALOWANIE dachów, elewacji, hydroizolacja płaskich dachów. Gwarancja, niska cena. Balicki, tel.: 558 742 469, 732 383 700. GL-274

ZAPISY

ŁOMNA DOLNA – zapraszamy do zapisów na rok szkolny 2008/2009 do przedszkola od 12.-16. 5. w godz. 7-15. Inf.: 558 365 006.

KONCERTY

CZ. CIESZYN – Podstawowa Szkoła Artystyczna im. P. Kalety zaprasza na koncert nauczycieli i uczniów 14. 5. o godz. 17.00 do kościoła ewangelickiego Na Rozwoju.

KAMIENIARSTWO

» **OBELISK** «

43-419 Hażlach k. Cieszyna
ul. Jastrzębska 1

Nasz przedstawiciel handlowy
jest do Państwa dyspozycji

Mirosław Hołubek
tel. 776 296 099

lub 0048 516 193 726

www.obelisk.com.pl

Przyjazd do klienta z pełną ofertą
obmiar, projekty, wyceny
oraz wszelkie konsultacje są

BEZPŁATNE

Prowadzimy pełną dokumentację
przeprowadzanych prac.

Szanowni Państwo, przed dokonaniem
wyboru poznajcie naszą ofertę.
Serdecznie zapraszamy!

Firmy budowlane SWABUD i SWAKOŃ

docieplanie elewacji

przyjmujemy zlecenia na 2008 r.
kom. 776 218 494, 608 556 915

SWABUD-INSIDE

tyniki i wylewki (potery)

wykonywane maszynowo
kom. 774 278 457

Szybka i fachowa realizacja
zleceń.

Cieszyn, Puńcowska 93
www.swabud.cz

PROFITERM POLAND

www.PROFITERM.com

PROFITERM GROUP s.r.o. i jej spółka - córka PROFITERM POLAND sp. z o.o. to prosperujące firmy w branży poczty pneumatycznej, pomiarów i regulacji oraz systemów grzewczych, działające w RC, Polsce i na Słowacji.

W związku z poszerzeniem działalności w branży poczty pneumatycznej na teren Polski poszukujemy kandydatów na stanowisko:

Handlowiec w branży poczty pneumatycznej w RP

Wymagamy:

- wykształcenie średnie lub wyższe, najlepiej techniczne
- bardzo dobra znajomość języka polskiego w słowie i piśmie
- język czeski na poziomie komunikacyjnym, opanowany język angielski plussem

Oferujemy:

- zatrudnienie w stabilnej i prosperującej spółce
- interesującą i perspektywiczną pracę
- dobre warunki placowe, system dodatków i premii
- samochód służbowy
- kancelaria Ostrava

Listy motywacyjne wraz z życiorysem w języku czeskim należy wysłać e-mailem:

personal@profiterm.com

Kamieniarstwo WRZOS RAZEM BEZ GRANIC

Zapraszamy do naszego nowoczesnego zakładu
będącego centrum usług kamieniarskich na Ziemi Cieszyńskiej.
Wyjątkowa oferta i profesjonalizm. Również przyjeżdżamy do klienta.

Jedyny kontakt do polskiego producenta nagrobków:

Hażlach, ul. Cieszyńska 20B

Filia: Goleiszów, ul. Grabowa 4

Tel. +48 606 452 479, +48 338 567 377

3 km od przejścia granicznego
w Górnej Lesznej

www.kamieniarstwo-wrzos.pl

WYNIKI XIII MAJOWEJ POPRZECZKI – ZAWODÓW UCZNIÓW POLSKICH SZKÓŁ PODSTAWOWYCH W SKOKU WZWYŻ

Flopem po najwyższe laury

64 skoczków wzwyż z ośmiu szkół podstawowych rywalizowało w środę w 13. edycji Majowej Poprzeczki, tradycyjnych zawodach organizowanych przez PSP w Trzyńcu I.

Uczniowie klas 6–9 z siedmiu polskich podstawówek i jednej czeskiej (ZŠ Masaryka) walczyli w Trzyńcu o najwyższe laury w jednej z najtrudniejszych lekkoatletycznych dyscyplin. Wyników osiągniętych na boisku szkolnym PSP Dworcowa nie powstydziłby się niejeden zawodowiec. W najstarszej kategorii chłopców klas 8–9 poskromiono poprzeczkę na wysokości 165 cm, co udało się dwójce: Jakub Janik (PSP Jabłonków) – Daniel Koźdoń (PSP Cz. Cieszyn), bardzo dobry wynik osiągnęła też największa faworytka w dziewczęcej serii skoków – Fatima Lopes z Trzyńca I, zaliczając próbę na 155 cm.

Trzygodzinna zacięta rywalizacja, podczas której aż sześciokrotnie z głośników powtórzony został hit Wilków „Baśka”, potwierdziła znaną prawdę, a mianowicie, że w polskich szkołach na Zaolziu zajęcia z wychowania fizycznego stały i nadal stoją na wysokim poziomie. Co warte podkreślenia, spora grupa zawodników skakała w Trzyńcu

flopem. Technika stosowana przez zawodowców, którą w latach 60. ubiegłego wieku spopularyzował

Jakub Janik z PSP Jabłonków.

amerykański skoczek wzwyż Dick Fosbury, zdobywając dzięki niej w 1968 roku złoty medal igrzysk olimpijskich w Meksyku. – *Mamy bardzo utalentowaną młodzież, co widać na wszystkich imprezach spor-*

towych, nie tylko na Majowej Poprzeczce – powiedział „Głosowi” Roman Grycz, nauczyciel wychowania fizycznego w PSP Trzyńcie I, który w środę zamienił się w konferansjera zawodów oraz doradcę skoczków.

Rozpoczynano od skromnej wy-

sokości 120 cm, by w Majowej Poprzeczce frajdę ze skoków mieli także mniej sprawni technicznie zawodnicy. Wraz z podnoszeniem poprzeczki wzrastały też emocje sportowe i poziom imprezy. Skoczkowie

Fatima Lopes z PSP Trzyńcie I.

z najstarszej kategorii klas 8–9, którzy na wysokości 120–140 cm swoje próby zaliczali w nonszalanckim stylu (czestokroć przekraczając po prostu poprzeczkę), od granicy 150 cm już na poważnie podchodzili do zawodów. Ozdobą Majowej Poprzeczki były skoki Jakuba Janika i Daniela Koźdonia oraz Fatimy Lopes. Najlepszą zawodniczką Majowej Poprzeczki zainteresowany był m.in. lekkoatletyczny klub TJ Huta Trzyńcie, ale jak powiedział nam dyrektor PSP Trzyńcie I Tadeusz Szkucik, Fatima Lopes woli sport uprawiać amatorsko.

CHŁOPCY 6–7 – 1. Romuald Janik (Jabłonków) 140 cm, 2. Stanisław Rucki (Trzyńcie I) 140, 3. Wiktor Kowalczyk (Gnojnik) 135.

CHŁOPCY 8–9 – 1. Jakub Janik (Jabłonków) 165, 2. Daniel Koźdoń (Cz. Cieszyn) 165, 3. Adam Bubik (Cz. Cieszyn) 160.

DZIEWCZYNY 6–7 – 1. Anna Onderek (Jabłonków) 130, 2. Beata Heczko (Bystrzyca) 130, 3. Jana Bąkowska (Cz. Cieszyn) 125.

DZIEWCZYNY 8–9 – 1. Fatima Lopes (Trzyńcie I) 155, 2. Izabela Kufa (Cz. Cieszyn) 135, 3. Teresa Szturc (Cz. Cieszyn) 130.

PUNKTACJA SZKÓŁ – 1. Trzyńcie I 1580 cm, 2. Bystrzyca 1520, 3. Jabłonków 1420, 4. Czeski Cieszyn 1325, 5. Gnojnik 875, 6. ZŠ Masaryka Trzyńcie 555, 7. Karwina 405, 8. Trzyńcie VI 365.

JANUSZ BITTMAR

FINAŁ EKSTRALIGI PIŁKARZY RĘCZNYCH

Już chłodzą szampana

KARWINA 29:24
ZUBRZI (12:11)

Już tylko jeden krok dzieli piłkarzy ręcznych Banika Karwina od zdobycia dziesiątego mistrzowskiego tytułu. W finałowej serii ekstrakligi podopieczni trenera Rastislava Trtíka prowadzą 2:0 z Zubrzy. Drugi cios zadał Banik Wałachom w środę przed własną publicznością, wygrywając 29:24. Trzeci mecz, który

może postawić klamrę za finałem, zaplanowany jest na najbliższy poniedziałek w Zubrzy (18.00).

Karwina: Marjanović, Mrkva – Bednařík, Pavliček, Kuzo 3/1, Heinz 3, Indjić 5, Šulc 3, Mrózek, Petrovský 6/1, Kubis 1, Korňan 6, Farkašovský 2, Plšek. Zubrzy nie zagrało w najsilniejszym składzie i w drugiej odsłonie wyraźnie opadło z sił. W 44. minucie było już 23:15 dla gospodarzy i praktycznie po meczu. (jb)

Z piłką Július Korňan.

PIŁKARSKI 8 MAJA W NASZYM REGIONIE

Zwycięstwo Hawierzowa

DYWIZJA E

ORŁOWA 0:2
OSTRAWA B (0:1)

Bramki: 13. Přecechtěl, 72. Magera. Orłowa: Szarowski – Věčorek, Prčík, Drozd, Hübner – Bajzath – Lukan, Široký, Kopel (74. Novák), Kušník (82. Korč) – T. Věčorek (65. Kadlčák). Ostrawa B: Buček – Švrček, Blažek, Cigánek (46. Zawada), Tomašák – Mucha, Husárik, Kučernák, Zapalač (85. Wojnar) – Přecechtěl (66. Vrto), Magera. Slavia nie przestraszyła się faworyta rozgrywek, który w dodatku zaprezentował się w Orłowej z piątką piłkarzy z szerszego pierwszoligowego składu. Orłowskiej defensywie najwięcej kłopotów sprawiał Magera, właśnie po jego krótkim dograniu głową do Přecechtěla zrodził się pierwszy gol w siatce Szarowskiego. Orłowianie próbowali jeszcze do przerwy odrobić stratę. Przy stanie 0:1 sędzia przeoczył ewidentny rzut karny za podcięcie Kopela, który za protesty zobaczył w dodatku żółty kartonik. Druga odsłona nie przyniosła wiel-

kiego widowiska. Slavia dochodziła tylko do przedpola karnego, grając to, na co pozwolił jej rywal. Na 2:0 dla rezerw Banika podwyższył w 72. minucie Magera, do którego przywędrowała piłka uderzona przez Širokiego i odbita od nóg sędziego.

HAWIERZÓW 1:0
KRAWARZE (1:0)

Bramka: 40. Holý. CZK: 86. Tkadleček (K). Hawierzów: Pacanovský – Kroužek, Drozd, Škoda, Hančín – Lakatos, Špička, Kisel, Holý – Punčochář (76. Ganaj), Urban (80. Pristáš). Indianie uporali się u siebie z kolejnym arcytrudnym rywalem. Gola na wagę zwycięstwa zdobył strzałem z woleja Holý, ale jak sugeruje wynik – Hawierzów miał w czwartek z Krawarzami ciężką przeprawę. Dobrze poukładany zespół gości zrezygnował dopiero w 86. minucie, po czerwonej kartce dla Tkadlečka. W końcówce na 2:0 mógł poprawić Pristáš, ale oko w oko z bramkarzem zachował się jak trampkarz.

Lokaty: 1. Ostrawa B 53, 2. Slavičín 41, 3. Krawarze 41, 5. Orłowa 33, 13. Hawierzów 27 pkt.

M. WOJEWÓDZTWA

PETRKOWICE 2:0
BYSTRZYCA (0:0)

Bramki: 70. Vítkovský, 83. Košina. Bystrzyca: Belý – Bauman, Szturc, Vávra, Škarka – Delina, Lachowicz, Hudzieczek, Strokosz – Kluz, Lorenc. Trener Bystrzycy Dušan Zbončák miał tradycyjne kłopoty ze skompletowaniem jedenastki piłkarzy. Goście zagraли w związku z tym bez zmiany i z wyniku 2:0 mogą być w miarę „zadowoleni”. Po błędzie Baumana na 1:0 trafił strzałem pod poprzeczkę Vítkovský, na 2:0 ustalił wynik meczu po rzucie różnym niepilnowany Košina.

Lokaty: 1. Haj 49, 5. Olbrachcice 38, 9. Cz. Cieszyn 32, 11. Bogumin 31, 14. Bystrzyca 21, 15. L. Piotrowice 18 pkt.

I B KLASA – GR. C

Sj Pietwałd – Jabłonków 1:1 (A. Duda – Zbončák). **Lokaty:** 1. Sucha G. 39, 2. Nydek 39, 3. Oldrzychowice 32 pkt. (jb)

Mistrzostwa z małą piłeczką

Do tradycyjnych pezetkaowskich imprez sportowych należą turnieje tenisa stołowego. Pod koniec kwietnia turniej w ping-pongu urządziło MK PZKO w Skrzeczoni (otwarte mistrzostwa), 1 maja MK PZKO w Orłowej Lutyni. W ramach skrzeczonińskiego turnieju odbyła się też rywalizacja uczniów PSP Lutynia Dolna. Turniej w Orłowej Lutyni miał charakter rywalizacji rodzinnej, a celem akcji była popularyzacja tenisa stołowego oraz spotkanie generacji przy trzech „wspólnych stołach”.

Skrzeżoń – kat. kobiet: 1. Danuta Niedoba, 2. Urszula Odstrčil, 3.

Maria Stec (wszystkie Orłowa Lutynia); kat. mężczyzn do lat 50: 1. Stanisław Monczka (Łąki), 2. Rudolf Grabowski, 3. Krystian Gałuszka (obaj Skrzeżoń); kat. ponad 50 lat: 1. Zbyszek Letocha (Orłowa), 2. Tadeusz Guziur, 3. Czesław Bugdol.

Mistrzostwa PSP Lutynia Dolna – kat. chłopców: 1. Józef Mulka, 2. Roman Klus, 3. Tomasz Klus; kat. dziewczyn: 1. Justyna Gałuszka; kat. młodzieży szkolnej: 1. Justyna Gałuszka i Jakub Czapek.

Orłowa Lutynia – turniej rodzinny: 1. Mulkowie, 2. Stecowie, 3. debel Niedoba/Kluz. (jb, mro)

SPORT POLSKI

O KUBICĘ BIJE SIĘ RENAULT I FERRARI. Skończyły się przelewki. O Roberta Kubicę biją się najlepsze zespoły z Formuły 1. Zainteresowanie Polakami wykazały Renault i Ferrari. Nie są to informacje wysane przez polskie media, tylko

wiadomość poparta cytatami i opublikowana przez niemiecki „Bild”. Dziennikarze tej gazety nazywają Kubicę największą niespodzianką sezonu w Formule 1. Jutro Polak w barwach BMW Sauber rywalizować będzie o Grand Prix Turcji.

NASZA OFERTA

■ **PIŁKA NOŻNA – I liga:** Sparta Praga – Banik Ostrawa (dziś, 15.00). **II liga:** Bohemians – Trzyńcie (dziś, 10.15). **MŚLF:** Kromierz – Karwina (dziś, 16.30). **DYWIZJA:** Orłowa – Brumow (dziś, 10.15), Rymarzów – Hawierzów (jutro, 16.30). **MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA:** L. Piotrowice – Krnow, St. Miasto – Cz. Cieszyn, Haj – Olbrachcice (dziś, 16.30), Bogumin – Liskowice (jutro, 16.30). **I A KLASA – gr. B:** Lutynia D. – Dzieńmorowice, Stonawa – N. Jiczyn, Czeladna – Śmiłowice (dziś, 16.30), Libhošť – Wędrynia (jutro, 16.30). **I B KLASA – gr. B:** Klimkowie – Sj Rychwałd (dziś, 16.30). **I B KLASA – gr. C:** Mosty – Sucha G., Sj Pietwałd – Gnojnik (dziś, 16.30), Gródek – Datynie D., Niebory – Zabłocie, G. Błędowice – Sedliszcze, Nydek – Oldrzychowice (jutro, 16.30).

MISTRZOSTWA POWIATU KARWIŃSKIEGO: Dąbrowa – Wierzniewice, Żuków G. – I. Piotrowice, B. Rychwałd – Cierlicko, Sn Orłowa – Bogumin B, TJ Pietwałd – Hawierzów B, L. Łąki – F. Orłowa, Domasławice – V. Bogumin (dziś, 16.30). **MISTRZOSTWA POWIATU F-M:** Starzicz – Milików, Luczina – Piossek (dziś, 16.30). **ROZGRYWKI POWIATU F-M:** Śmiłowice B – Nawsie (dziś, 16.30), Bukowiec – Kuńcyce p. O. (jutro, 16.30). **CIESZYŃSKA LIGA FUTBOŁOWA:** Głos Ludu – Ultras (jutro, 8.00 na Brandysie).

■ **PIŁKA RĘCZNA – finał ekstrakligi:** Zubrzy – Karwina (poniedziałek, 18.00).

■ **TENIS – Prosperita Open:** międzynarodowy turniej na kortach ziemnych w Ostrawie (za nowym ratuszem). (jb)